

Kodolányi János Főiskola

Turizmus tanszék

**Csónakból a biciklire:
új trendek a Tisza-tó kerékpáros
turizmusában**

Konzulens: Michalkó Gábor

**Készítette: Tóth Anikó
Turizmus vendéglátás szak**

Budapest

2009

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
1. Problémafelvetés.....	4
2. Kutatási előzmények.....	6
3. Kutatási módszerek.....	8
4. Csónakból a biciklire: Új trendek a Tisza-tó kerékpáros turizmusában	9
4.1. A Tisza-tó sajátosságai	9
4.1.1. A régió körülhatárolása.....	9
4.1.2. A Tisza-tó	11
4.2. A tó turisztikai termékei és összefonódásuk.....	13
4.2.1. Horgászat	13
4.2.2. Vízi sportok, vízparti üdülés, vízi túrák.....	14
4.2.3. Természetjárás, gyaloglás	16
4.2.4. Kerékpározás	17
4.2.5. Lovaglás.....	17
4.2.6. A régió néhány kombinált túraajánlata	18
4.3. A kerékpáros turizmus meghatározása	19
4.3.1. Fogalma	19
4.3.2. Fajtái	20
4.4. Az európai kerékpáros piac.....	21
4.5. Magyarország helyzete a kerékpáros turizmusban	22
4.5.1. A résztvevők aktivitásai.....	22
4.5.2. Főbb desztinációk	24
4.5.3. Szervezetek	26
4.6. A Bringa sajátosságai a Tisza-tónál.....	29
4.6.1. Túráközpont Hálózat.....	31
4.6.2. Kerékpáros túraútvonalak	32
4.6.3. KRESZ.....	36
4.6.4. Kerékpáros szervizek.....	37
4.6.5. Rendezvények a régióban	38
4.6.6. Kerékbarát szálláshelyek	39
4.6.7. Így étkezünk „mi”, szendvics avagy bogrács?.....	40
4.7. A régió befogadóképessége	42
4.7.1. Kereskedelmi szálláshelyek.....	42
4.7.2. Költés	45
4.8. Fejlesztési javaslatok	48
5. Összegzés.....	49
6. Idegen nyelvű összefoglaló.....	52
Irodalom jegyzék	54
Mellékletek	57

Bevezetés

Szakdolgozatomban a Tisza-tó kerékpáros turizmusát mutatom be, illetve ennek a turisztikai terméknek az összefonódását a többi, a régióban oly közkedvelt aktív tevékenységgel, mint egyfajta új trendet. A téma választását megkönnyítette, hogy magam is itt élek a Tisza-tavi régióban, s szabadidőmben szívesen pattanok kerékpárra, hogy újabb és újabb általam még felfedezetlen területeket járjak be a tó körül.

Aki még nem járt a Tisza-tónál, az nem tudja milyen az, mikor a gáton kerekézve önkénytelenül is rácsodálkozik a tájra, beszívja magába a tiszai illatot, kizárva ezzel minden zajt, melyet a madarak trillázása, a békák kuruttyolása, a tóból előbukkanó halak csobbanása vált fel.

Megfigyelhetjük itt a madarak őszi és tavaszi vonulását, nyár elején a kérészek násztáncát. Számos védett növényvel és állattal ismerkedhetünk meg, ha van alkalmunk részt venni egy vízi túrán, végigsétálni a tó büszkeségén, a Tisza-tavi Vízi Sétány és Tanösvényen, mely a világörökség részévé vált Madárrezervátumba is elkalauzol minket.

Ha a Tisza-tónál akar feltöltődni az ember egy megerőltető kerékpártúra után, választhat erre a célra csónakázást, kipróbálhatja a lovas kocsikázást, vagy egyszerűen a parton süttetheti a hasát megmártózva a vízben, de akár a partra is kiülhet várva a nagy fogást.

Mindezeket figyelembe véve a szeretnék rávilágítani arra, hogy a régióban hogyan növekszik e turisztikai termék elismertsége, miben nyújthat újat a többi versenytárral szemben, miért érdemes a Tisza tavi régióban bringázni. Statisztikai adatokra támaszkodva szemléltetem a bicajosok attitűdjeit a Tisza-tó vonatkozásában: milyen szálláshelyeket vesznek igénybe, hogyan étkeznek, mennyit költenek a régióban és milyen más tevékenységekkel kombinálják.

A téma aktualitását az is bizonyítja, hogy a mai motorizált világunkban igen fontos, hogy megóvjuk a környezetünket. A kerékpározás az egyik olyan aktív tevékenység, mely nemcsak hogy kikapcsol a mindennapokból és szinte eggyé válunk a természettel, de ezzel még a környezet megóvásáért is teszünk, hiszen a kerékpár az egyik legkörnyezetbarátabb közlekedési eszköz a világon.

1. Problémafelvetés:

Milyen módszerekkel lehetne a Tisza-tó körüli kerékpározás imázsát kialakítani, versenyképesebbé tenni?

A Tisza-tó az egyik legkisebb régió hazánkban, ezáltal kisebb részesedéssel bír a hazai turisztikai piacon. A kerékpározás tekintetében a legnagyobb versenytárs, mely elcsábíthatja a két keréken utazókat: a Balaton régió, a Fertő-tó és a Velencei-tó. A probléma hátterében az áll, hogy nálunk még csak „gyerekcipőben” jár a turizmuság elismertsége és üzése. Nincsenek olyan jól kiépített túraútvonalak, mint a nyugati országokban.

Hiányosságként jelenik meg a kerékpárosokat irányító táblarendszer is, mely elősegítené a tájékozódást; illetve a kerékpáros szervizek csekély száma a gát közelében. Emellett az alacsony színvonalú szálláshelyek problémája is megjelenik. Továbbá megnehezíti a helyzetet, hogy nincsenek konkrét régiós statisztikai adatok a kerékpárosok fogyasztói magatartásairól, attitűdjeiről, melyre alapozni lehetne.

Szükségessé válna a kerékpáros turisztikai alprogram kidolgozása, mely elengedhetetlen ahhoz, hogy versenyképesebbé váljunk hazánk más élenjáró régiójával szemben, illetve egyfajta imázst alakítsunk ki kerékpározás terén.

Célok:

- Magyarországon a Tisza-tó ismertségének feltárása statisztikai adatok alapján
- Ahhoz, hogy a Tisza-tó körüli kerékpározás egyedivé váljon, meg kell vizsgálnunk a két keréken utazók fogyasztói magatartásait, szokásait. Véleményüket figyelembe kell vennünk, hiszen ők azok, akik a legjobban ismerik a területet, mi az ami fejlesztésre szorul, mi az amiből jót lehetne kihozni, és melyek azok az erősségek, amiket hangsúlyoznunk kellene.
- A tó egyes aktív tevékenységeinek összekapcsolása jó esély lehet a kerékpározás iránti kedv növelésére is.
- Meg kell vizsgálnunk a régió szálláshely-kapacitását illetve a vendégek tartózkodási idejét
- Minderre kidolgozni a kerékpáros turizmus alprogramját

Hipotézisek:

Építeni lehet arra, hogy a Tisza-tó az egyik legszínesebb „vadvízország” és egyben hazánk második legnagyobb tava. Emellett számos védett növény-és állatfajjal büszkélkedhet, melyet a Hortobágyi Nemzeti Park hatósága alá tartozó, ezáltal a világörökség részévé vált Madárrezervátum is bizonyít.

A kerékpározás mellett a fürödni és napozni vágyók, a horgászat „szerelmesei, az ornitológusok és a lovaglás kedvelői mind-mind megtalálják a számukra megfelelő elfoglaltságot. A tó kiválóan alkalmas a vízi sportok űzésére is, említve itt a kajakkenuzást és a szervezett vízi túra lehetőségeket. Jó hír, hogy 2007-ben elindult egy kezdeményezés a Tisza-tavi Túraközpont Hálózat létrejöttével.

Előrelépésként könyvelhetők el, hogy mára már rendezvényekkel is próbálják a régióba vonzani a bicajosokat. Említve itt a Tour de Tisza tó, tókerülő túrát, mellyel egy új szegmensen, a teljesítménytúrázókat is el tudunk érni.

2. Kutatási előzmények:

Az aktív turisztikai termékek tanulmányozáshoz **Dávid Lóránt: Aktív turizmus** című könyvét használtam fel.

A legfontosabb és legátfogóbb szakirodalom, mely a választott témával foglalkozik a 2008-ban megjelent **A Tisza-tó turizmusa** című könyv. A könyv részletesen összefoglalja a régió adottságait, mindezt számtalan adattal alátámasztva. A számomra lényegesebb fejezetek: *Tisza-tavi Túraközpont Hálózat, a turisztikai termékkínálat*, melyek áttekintésével rálátásom nyílik, hogyan kapcsolható össze napjaink egyre kedveltebb, természetbarát közlekedési eszköze, más, a régióban már oly felkapottá vált turizmuságakkal (horgászat, vízparti üdülés, csónakázás stb.)

A könyv két nagyobb fejezetre oszlik. Az I. részben bemutatja magát a Tisza-tavat és annak földrajzi környezetét. Megtudhatjuk, hogyan alakult ki a tó, mely részekre tagolható. A természeti adottságokon belül kitér a növény-és állatvilág mellett a domborzatra és az éghajlatra is. Ezt egy társadalmi-gazdasági elemzés követ, majd a közlekedési kapcsolatok, illetve a tó településeinek mobilitása, végül a fejezetet a tó intézményesülése zárja le.

A II. rész a turisztikai termékkínálatra és a hálózatépítésre helyezi a hangsúlyt. Sorba veszi a horgászat, a vízi turizmus és az ökoturizmus jellegzetességeit. Mindezt teljes részletességgel. Említést tesz ugyan pár sorban a kerékpározásról is, de nem fejt ki részleteiben. Viszont elemzi a turisztikai termékkínálatot egy BCG-mátrixon keresztül, ami jól szemlélteti, hogy is állnak jelenleg az egyes turisztikai tevékenységek a Tisza-tavi régió piacán. A kerékpározást a kérdőjelek közé sorolja, mivel piaci részesedése még igen alacsony, viszont növekvő tendenciát mutat a turisztikai piacon. A Tisza-tavi Túraközpont Hálózat című alfejezetben kitér arra is, hogy a Hálózat megoldás lehet a kerékpáros szervizek problémáira, mivel tagjai szívesen látják az oda betérő nem szálló vendégeket is. A túraközpontokban kerékpárbérlési lehetőség is van, de bérelhetünk mindenféle túrához felszereléseket és ehhez szükséges eszközöket.

A könyv ezen fejezetéből főként az egyes termékekre vonatkozó részletes, adatokkal alátámasztott információk szolgáltak nagy segítségül a „Tisza-tó termékei és összefonódásuk” fejezetemhez.

A keresleti oldal szempontjából számba veszi egészen 1999-től 2006ig a vendégforgalmat, a vendégéjszakák megoszlását és a tartózkodási időt városokra lebontva, mellyel rálátásunk nyílik régmúlt időkre is.

„A Bringa sajátosságai a Tisza-tónál” című fejezetemhez a következő könyvet tanulmányoztam: **Dr. Nagy Illés: Tisza-menti kerékpártúra-kalauz árvízvédelmi töltésen Szegedtől Tokajig.**

A könyv igaz elég régi kiadású, de az egyetlen olyan szakirodalom, ami teljes részletességgel foglalkozik a Tisza-menti szervezett kerékpáros túrákkal.

Bemutatja a kerékpározás történetét, a kerékpárok típusait és azok tartozékait. Fontosnak tartja a közlekedési szabályok megismerését, hiszen nem csak autóval kell megtanulni közlekedni, hanem a kerékpározáshoz is ismernünk kell a KRESSZ-t. A szakdolgozatomban ez egy külön alfejezetet kapott.

A kerékpártúrákhoz ismerteti, hogyan szereljük fel a kerékpárt, hogy tudjuk szállítani, milyen ruhát vegyünk fel, mit vigyünk magunkkal. Kitér arra is, hogy milyen túrák léteznek, ehhez mekkora erőnléti felkészülés szükséges, hogyan készítsük el a túratervet, hosszabb túra esetén milyen felszerelések szükségesek.

A második fejezetben a Tisza-tájat mutatja be. Zárásként pedig ismerteti a kerékpártúrákat a Tisza mentén, melyből bizonyos részeket felhasználtam. A túrák ismertetése során megnevezi az útba eső városok jellegzetességeit, látnivalóit.

A statisztikai elemzéshez részben a **Turizmus Bulletin** aktív turizmusra vonatkozó számait, részben a saját, a kerékpárosokra vonatkozó régiós adatokat veszem támpontul a következtetések levonása során.

A Turizmus Bulletin 2005-ös számában megjelent, **Vízi István: „A magyar lakosság aktív turizmussal kapcsolatos preferenciái és az aktív turisztikai tevékenységek intenzitása”** című cikket a magyarországi kerékpáros turizmus feltérképezése során használtam fel.

A cikkből *az egyes aktív tevékenységek iránti érdeklődést* emeltem ki, illetve azt, hogy *milyen szinten űzik a kerékpározást* más aktív tevékenységekkel szemben, *elutaznak-e ebből a célból, turistává válnak-e.* A cikkből következtetéseket vonok le, hogy a kerékpározás mekkora szeletet kap az aktív turizmuson belül.

3. Kutatási módszerek:

A szakdolgozatom főként elsődleges forrásból táplálkozik. **Primer forrásként** a Tisza-tavi Regionális Marketing Iroda július közepétől október elejéig tartó kérdőíves lekérdezését használtam fel, melyben magam is részt vettem, járva a régió városainak főbb kerékpáros gócpontjait. Kerékpárosokat leszólítva 150db kérdőívet töltöttem ki, mely során alkalmam nyílt néhány élménybeszámolót is meghallgatni. A kutatás során egyes szolgáltatókkal, főként kikötőkkel és kerékpárosokat fogadó szálláshelyekkel tartottuk a kapcsolatot, melyek a Túrahálózat tagjai is egyben. Ezáltal lehetőségem nyílt megismerni, milyen szolgáltatásokat kínálnak, hogyan próbálják ezeket a termékeket egy csomagként eladni az ide látogató turistáknak.

A kérdőív azért volt nagy segítségemre, mert sem magyarországi szinten, sem régiós szinten nem találtam statisztikai adatokat kerékpárosokra vonatkozóan. A kérdőív által fényt tudtam deríteni a régióban bringázók motivációira, tartózkodási idejükre, legjellemzőbb tevékenységükre, vendégéjszakák számára, illetve hogyan étkeznek, hol szállnak meg, mennyit költenek el nálunk. A kutatás eredményeit a diplomamunkámban folyamatosan építettem be, épp azért, hogy egy reális képet kapjak a kerékpárosok fogyasztói magatartásairól. Az útvonalak tekintetében diagramokkal szemléltetem, mekkora távolságokat tesznek meg, illetve kivel kelnek útra. Megvizsgáltuk azt is, hogy mennyire jellemző a szálláshelyek igénybevétele, mekkora összeget költenek erre a szolgáltatásra, illetve a túra során mire költenek a legtöbbet. Fontos szempont volt az is, hogy miként látják a Tisza-tavat, mennyire tartják egyedinek a bringások, illetve mennyire versenyképes a régió a kerékpározás terén kis hazánkban.

Szekunder forrásként a helyzetelemzéshez elsősorban a Magyar Turizmus Zrt. aktív turizmusra vonatkozó régiós kiadványait, és a <http://www.tisza-to.hu/> ; <http://www.balaton.hu/> forrásokat tanulmányoztam , ezáltal nemcsak egy képet kaptam a régióban zajló kerékpározásról, de szembe tudtam állítani a versenytárs régióvak is. A Tisza-tó turisztikai termékeinek elemzése során főként a Tisza-tó turizmus című könyvet vettem át, illetve egyes útikönyvek fejezeteit. Statisztikai adatokat a szálláshelyekre vonatkozóan a www.ksh.hu oldalról gyűjtöttem.

4. Csónakból a biciklire: új trendek a Tisza-tó kerékpáros turizmusában

4.1 A Tisza-tó sajátosságai

4.1.1 A régió körülhatárolása:

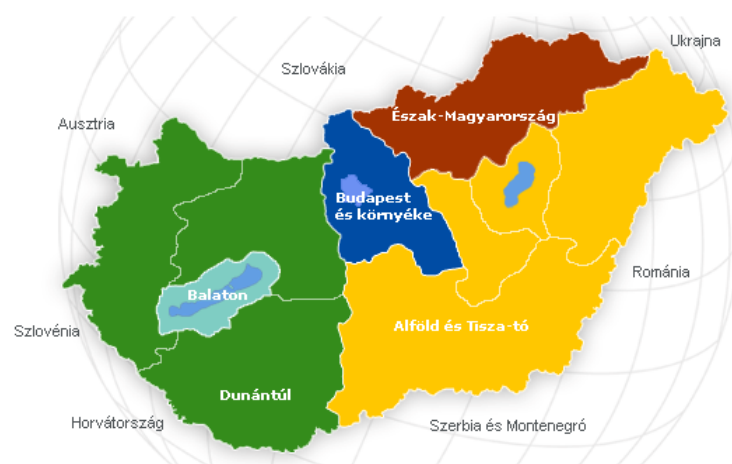
Magyarországon 9 turisztikai régiót tartunk számon, ezek közül a legkisebb területi kiterjedéssel rendelkező a **Tisza-tó**, mely a következő megyéket foglalja magában:

- Jász-Nagykun-Szolnok megye
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- Heves megye
- Hajdú-Bihar megye.

A megyéket kistérségekre osztjuk, melyeken belül helyezkednek el a települések. Eszerint a régió hatásköre 67 településre terjed ki. Ezek közül is a legnagyobb turisztikai vonzerővel Abádszalók, Kisköre, Sarud, Poroszló, Tiszacsege, Tiszafüred és Tiszanána rendelkezik.

1. ábra

A turisztikai régiók elhelyezkedése az országban

Forrás: <http://mth.gov.hu>

Megközelítés:

A régióon belül a legkönnyebben megközelíthető települések Poroszló és Tiszafüred, ahol keresztülhalad vasúti és főközlekedési útvonal is. Lakóhelyem, Tiszafüred, a régió „kapuja” megközelítése:

- Vasúton:

Budapest irányából a 80-as vasútvonalon Füzesabonyi átszállással, onnan a 108-as vasúti vonalon haladva Debrecen végállomással.

Szolnok irányából a Budapest-Szolnok-Cegléd-Karcag 100-as vasútvonal; Karcagtól a 103-as vonal vezet Tiszafüredre.

- Közúton:

Budapest irányából az M3-as autópályán Füzesabonyig, majd a 33-as főúton haladva Debrecen irányába. Debrecenből a 33-as számú főúton jut ide a látogató.

Szolnok felől Kenderesig a 4-es főközlekedési út, majd a 34-es számú főút vezet Tiszafüred felé. A környező települések a 3213. , illetve a 3216. számú mellékútvonalon közelíthetők meg.

- Vízen:

A város a Tisza-folyón úgyszintén megközelíthető. 1994 óta bejegyzett személyhajó állomással rendelkezik. Menetrendszerű személyhajózásról nem beszélhetünk, de alkalmi kirándulóhajók előfordulnak.

Éghajlat:

„A vidék éghajlata kontinentális jellegű, hazai viszonyok között szélsőségesnek mondható. A nyári és téli hónapok átlaghőmérséklete itt a legnagyobb az országban. A nyári nagy meleg összefügg a napsütéses órák számával, ami alig marad el a Szeged környéki maximumtól. A kevés felhőzetből adódóan a csapadék is kevés. Évi összege alig haladja meg az 500 mm-t.”¹

¹ Tiszafüredről dióhéjban, Tiszafüred, 1992 (Dr. Harka Ákos: Tiszafüred természeti földrajza)

4.1.2 A Tisza-tó

A Tisza-tó hazánk második legnagyobb tava. Kiterjedése: 127 négyzetkilométer. Ami különlegessé teszi, hogy nem mozdulatlan a tó, mert a Tisza végigfolyik rajta.

A tavat a Tisza kiskörei duzzasztásával hozták létre. A mesterséges tározót azonban hamar bekebelezte a természet, mely ma már Európa egyik legérintetlenebb vízi világa.

A tó a természetvédelem szempontjából három részre osztható: (Nagy, 1997)

1. A 33-as főúttól északra elhelyezkedő terület Tisza-tavi Madárrezervátum néven vált ismertté, és a Nemzeti Park megalakulása (1973) óta védett. A területen a fő cél a védett természeti értékek megőrzése. Látogatása egy útvonalon meghatározott időszakban és vezetővel lehetséges.
2. A középső rész (a 33-as főút-Aranyosi-kanyar-Sarudi-medence-Kis-Tisza) 1996 óta védett, szintén a HNP² része. Ez a rész az ökoturizmus elsődleges célterülete. Természeti értékeit tekintve nem marad el az északi résztől, elhelyezkedése és nagyobb átlagos vízmélysége miatt változatosabb, mégis látogatható, kialakított túraútvonalak segítségével alaposan bejárható. Itt található a Tisza-tó híres gémtelepei, kormorántelepei, de láthatunk fehér tündérrózsát és tündérfátyolmezőt is.
3. A tó további részei (Sarudi-medence, Abádszalóki-öböl, Tiszafüredi-medence) nem védettek, ezek a vízi sportok birodalmai.

Mozaikossága:

- Növényvilág:

A tó területének növényzete erdőkre, mocsárrétekre, mocsarasokra és hínárosokra osztható, amelynek nyomán változatos növény együttesek, fajban

² Hortobágyi Nemzeti Park

gazdag területek alakultak ki. Legszebb virágzó növényei a tavirózsa, a fehér tündérrózsa, a sulyom, réti fűzény, a sárga nőszirm, a tündérfátyol, a vízi tök. Az azonosított növények többsége védett.

A táj eredeti arculatából a folyók hullámtéri ligeterdei őriztek meg a legtöbbet. Jellegzetes növényük a fehér fűz és a fehér nyár. A Tisza mentén egykor elterjedt zárótársulás a tölgy-köris-szil ligeterdő, melyet főként kocsonyás tölgy és magyar kőrís alkot. Fokozottan védett terület.

- **Állatvilág:**

A tó *halállománya* gazdag, sok fajnak jelent változatos élőhelyet. A horgászat és halászat számára legjelentősebb fajok: pontyfélék, csuka, süllő, harcsa, keszegfélék, amur, busafélék.

A turisták egy részét a tó változatos és *fajban gazdag madárvilága* vonzza. A ligeterdőkben a legvédehetőbb fajok: kerecsensólyom, vándorsólyom és a fekete gólya. Tipikus képviselői a kárókatona, szürke gém, üstökös gém, kanalas gém, nagykócsag, kiskócsag és a bakcsó.

A madárvilág gazdagsága a Tiszafüredi Madárrezervátum területéhez tartozó Valki-medencében a legnagyobb.

Mára már nagy eseménynek számít minden év júniusában a *tiszavirágzás*.

2. ábra

A Tisza-tó mozaikossága

Forrás: <http://www.municio.hu>

4.2 A tó turisztikai termékei és összefonódásuk:

A Tisza-tó számos aktív turisztikai tevékenységet kínál az év minden szakában. Legyen szó vízi sportokról, evezésről, horgászatról, kerékpározásról vagy akár lovaglásról. Ezeket kombinálva pedig lehetőség nyílik hazánk egyik varázslatos vízi világa számtalan szegletének feltérképezésére.

4.2.1 Horgászat:

A horgászat nagy tömegeket vonz. Számos szakember tartja a tavat a horgászok paradicsomának, hiszen az országban az egyik legjobb fogási esélyt biztosítja.

A horgászokat az év minden szakaszában csábítja e táj. A mozaikos természeti környezetnek köszönhető, hogy a Tisza-tóban és folyóban több mint 50 halfaj él, mely az év minden hónapjában tartogat zsákmányt a horgászoknak. A leggyakrabban előforduló halfajok: keszegek, ponty, balin, süllő, kősüllő, csuka, harcsa és a kecsge. Tavasszal tilalmak korlátozzák a horgászokat, mert számos halfaj szaporodási időszaka ez.

A Tisza-tó nyáron is számtalan lehetőséget kínál a horgászásra. Bár egész évben horgászható a víz, de ennek ellenére a horgászat fő szezónja a nyár marad. A téli hónapokban tilalom van pontyra és harcsára, de a balin és a süllő fogható. A horgászatot a jégzajlás akadályozhatja, de be is fagyhat a víz.

A horgászat bázisai a **kikötők**, ahol információval és széleskörű szolgáltatásokkal, esetleg horgászvezetőkkel várják a vendégeket.

A Tisza part közelében ún. **horgászbarát szálláshelyek** működnek, melyek a horgászok fogadására rendezkedtek be.

A horgászok számára számos **horgászbolt** kínál megfelelő horgászcsikket, élő- és műcsalikot, etetőanyagokat. Beszerezhetők itt a horgászjegyek, melyeket válthatnak még a kikötőkben és egyes szálláshelyeken is. Napjainkra már a Horgászegyesületeket is létrehoztak. Horgászattal kapcsolatban, a helyi szabályokról, tilalmi időkről információt kaphatunk a MOHOSZ helyi irodájában.

4.2.2 Vízi sportok, vízparti üdülés, vízi túrák:

A horgászat mellett a strandolás, a vízi sportok, a **vízparti üdülés** a régió másik fő vonzereje, mely tömeges formájú:

Az Abádszalók és Kisköre között elterülő 14 négyzetkilométer kiterjedésű nyílt vízfelület kiválóan alkalmas mind klasszikus vízparti üdülésre, mind vízi sportok űzésére. Különlegessége a régiónak, hogy Magyarország és Európa nagy tavai közül csak itt adott a motoros és vízi járművek használatával megvalósuló technikai vízi sportok űzése.

A Tisza-tó egyik legnagyobb és turisztikai szempontból a legjelentősebb települése, *Abádszalók*. Strandja egy kilométer hosszan kiépített, ahol óriáscsúszda, vízisporteszköz-kölcsönzők, kijelölt jetski-pálya, napernyő és nyugágybérlési lehetőség, valamint számtalan büfé, bár és étterem várja a vendégeket. Mindemellett ki lehet próbálni a vízi bobot, a vízi banánt, az ejtőernyőzést és hőlégballonozást is a tó felett.

A klasszikus vízparti üdülés mellett napjainkra egyre népszerűvé válnak az egyes **vízi túrák** (Szokoly, 2008):

A Tisza-tavat változatos vízrajza, számtalan szigete, több mint 250 km hosszú, zegzugos vízi útvonalhálózata különbözteti meg a többi nagy tavunktól. Ebből a szempontból előnyben vagyunk, viszont mindenképp hátránnyként jelenik meg, hogy a vízitúrázás időszaka csak május közepétől október közepéig tart. Viszont ez alatt az idő alatt végigbarangolhatjuk a tavat.

A tó felfedezéséhez segítséget nyújtanak a speciális szolgáltatásokkal rendelkező kikötők, ahol nemcsak *csónakot* és *kenut* lehet bérelni, de segítségünkre lehetnek a *túravezetők* is. A kikötők nagy része egész évben éjjel-nappal nyitva tart. Vízitúrázásra ajánlott időszak: májustól-októberig. A listáját a mellékletekben-táblázatban összefoglalva adom közre.

A Tisza-tó különböző színterein a vízi közlekedésre korlátozások és szabályok vannak kiszabva. A menetrend szerinti hajójárattól a vízibicikliig, a jet-skitől a tiszai horgászcsónakig mindent kipróbálhatunk. A Tiszai Vízirendészeti Rendőrkapitányság járőrhajóig pedig rendszeresen ellenőrzik a víztereket.

Néhány népszerűbb vízitúra útvonal:

1. Tiszavalki-medence: Poroszló - Eger-patak- Nyárad-ér- IX. sz. öblítőcsatorna - Tisza 436-432fkm-X. sz. öblítőcsatorna - Füredi-Holt-Tisza - Tiszafüred, 17km

Az útvonal végig a part közelében vezet, a Tisza-tavi Madárrezervátum északi területét kerüli meg, mely képet ad a tó változatos felszíni és mederformáiról.

2. Tiszafüred-Tiszaörvény: Tiszafüred - Füredi-Holt-Tisza - Füredi öblítőcsatorna - Tisza 430-426fkm – Tiszaörvény - VIII. Sz. öblítőcsatorna - Örvényi morotva - Füredi-Holt-Tisza - Tiszafüred, 9 km

Ez Tiszafüred legkedveltebb körtúrája, félnapos, igazi vízi program, mely közben meglátogatják Tiszaörvényen a Tiszavirág Ártéri Sétautat.

3. Tiszaörvénytől Poroszlóig: Tiszaörvény-Tisza 426-425fkm - VI. Sz. öblítőcsatorna-Oldalcsatorna-Szila-fok-Csapói-Holt-Tisza-Kis-Tisza-Poroszló, 9 km

A tó legforgalmasabb és egyben az egyik legszebb útvonala, mely során két madármegfigyelő toronynál is megállhatunk.

4. Sarudi-medence: Sarud- V. sz. öblítőcsatorna – Tisza 418-412fkm (Tiszaderzs)- Kis-Tisza - Sarud, 16 km

Nyílt vízfelületen és a folyón végigvezető teljesítménytúra.

Szinte minden kikötő kínál vízitúrákat, a méltán népszerű Szabics kikötő ajánlataiból szeretnék kiemelni két túralehetőséget:

1. „Fedezd fel a Tisza-tavat”- nagy madármegfigyelő toronytúra:

A tó összes nevesített belső madárvártáját érintő vízitúra.

Időtartama: 5 óra, Hossza: 25 km, Ár: 10.000 Ft /csónak (max 4 fő)

2. Romantikus naplemente túrák:

Ahol a felhőket narancssárgára festő nap a szemünk láttára tér nyugovóra.

Időtartama: 2 óra, Ár: 7.500 Ft / csónak (max 4 fő)

4.2.3. Természetjárás, gyaloglás:

„Tisza-tó, az ökoturizmus szigete”

Megérdemelten hangzik a szlogen, hiszen 2006-ban Európában elsőként nyerte el közel 400 pályázó közül a Village+ nemzetközi ökoturisztikai védjegyet.

A Tisza-tónál az elmúlt pár évben két nagyobb beruházás is megvalósult, mely számos érdeklődő, kíváncsi turistát vonz. Ezáltal a régió egyes települési nagyobb profitot számolhatnak.

1. Tisza-tavi Vízi Sétány és Tanösvény:

A Poroszlói-medencében található, 2005-ben elkészült létesítmény az év nagy ökoturisztikai fejlesztését jelentette, amely végigvezet mindazokon a vízes élőhelyeken, melyeket egyébként nem láthatnánk. A tanösvény 1500 m hosszú, víz fölé emelt gyalogút, mely 1600 darab 2,5-4 m hosszú akácfa oszlopon áll. A pallóút mindkét oldalát keskenylevelű gyékény szegélyezi, közöttük néhol hínárnövény, békalencse, rucaöröm bukkan elő.

A vízi sétányt kb. 1,5-2 óra alatt lehet bejárni.

A tanösvény kikötője kishajóval és csónakkal közelíthető meg, de természetesen a Tisza-tó többi településének kikötőiből is szabadon elérhető egy csodálatos csónaktúra alkalmával.

Látogatható: május 1-től október 31-ig.

2. Tiszavirág Ártéri Sétaút:

2007-ben létesült ökoturisztikai program, 1500 méter hosszú ártéri tanösvény, mely a Tisza-tó egyik szigetszerű szárazulatán helyezkedik el Tiszaörvényen a Szabis Kikötővel szemben. A sétaút a kikötőből csónakkal közelíthető meg. Egész évben, belépőjegy ellenében látogatható. A belépőjegy ára felnőtteknek 700 Ft, gyermekeknek 400 Ft.

A sétaút jellegzetességei: 10 állomáson érdekességek a Tiszavirágok, azaz kérészek életéről, 3 pihenőpont, a sziget belső taván (Göbe) való evezés, 2 madármegfigyelő torony és 4 népi bemutatóhely.

4.2.4 Kerékpározás:

A régió egyre felkapottabbá vált piaci terméke. A tó 2007 óta körbekereshető, egy-vagy többnapos túrák alkalmával a strandok egyikén szívesen mártóznak meg a résztvevők, vagy kombinálják valamilyen csónaktúrával. Előnyként jelenik meg, hogy a biciklit kompon vagy kishajón is lehet utaztatni.

A síkvidéki kerékpározás színtere, ami közel 30 kijelölt kerékpáros túraútvonalat kínál. Nem igényel különösebb felkészültséget és speciális felszerelést sem. A tóhoz saját kerékpárt sem fontos hozni, mivel a túrák központok kerékpárbérlési lehetőséggel is rendelkeznek. Bővebben az erre vonatkozó fejezetekben térek ki a turisztikai termékekre.

4.2.5 Lovaglás:

A Tisza-tónál ez a turisztikai tevékenység még gyerekcipőben jár, de említést érdemlő. A régió belül Tiszafüreden kisebb, a vendégekkel közvetlenebb viszonyt kialakító lovas tanyákat és programokat találnak az érdeklődők. Előnye, hogy innen egy nap alatt elérhető a Hortobágy vagy a Bükk-hegység más-más lovas élményekben gazdag vidéke.

1. Gulyás tanya:

Tiszafüred - Örvényen található. Nyári táborok, túrák szervezésével, elméleti és gyakorlati oktatással foglalkoznak, emellett szállást nyújtanak igény szerint. Lehetőség adódik sétakocsikázásra és tereplovaglásra.

2. Patkós csárda:

A Hortobágy „nyugati kapujában”, Tiszafüredtől 8 km-re, a Hortobágytól 30 km-re, a 33-as főút mentén találjuk.

Szolgáltatásai: tereplovaglás, sétakocsikázás, fogat- és lovaglásoktatás, lovasprogramok, szállás, étkezési lehetőség.

Mára már lovas túrákat is szerveznek, melynek célja, hogy beismerjük, nem csak gyalog, kerékpárral vagy csónakkal járhatjuk körbe a Tisza tavat, hanem lóháton is.

A Magyar Turizmus Zrt. Tisza-tavi Regionális Turisztikai Projekt Iroda által 2008 októberében kiadott Természetjárás – öko -, kerékpáros- és lovastúrák a Tisza-tavi régióban című kiadványában a következő **két túraajánlatot** találtam:

1. Tókerülő 3 napos lovas túra:

Útvonala: Tiszaörvény-Tiszaderzs-Abádszalók-Kisköre-Tiszanána-Dinnyeshát-Sarud-Poroszló-Négyes-Tiszavalk-Tiszabábolna-Tiszadorogma-Egyek-Tiszafüred-Tiszaörvény.

Hossza: 120km

2. „Nyeregből, nyeregről nyeregbe” füredi kombinált túra:

Útvonal: Tiszafüred-Tiszaörvény (Gulyás tanya)-1 órás sétalovaglás vagy szekerezés –Tiszaörvény - Hunyadi János utca- Füredi utca-Tiszafüred

Hossza: 12 km +6 km, 3 óra

Az első túra egyes városokon keresztül mutatja be az élő természet csodáit, a második pedig a régi idők és a hagyományok nyomába repít.

Véleményem szerint egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a lovaglás, mint turisztikai termék felvirágzására. Ez jó módszer arra, hogy a népi kultúrát továbbvive, ezt beépítve a régió kínálatába, kombinált gyalog- és biciklitúrákkal, minél sokrétűbb szolgáltatásokkal, meg tudjuk nyerni a nálunk pénzüket elköltő turistákat, újat nyújtva ezzel más régiókkal szemben.

4.2.6. A régió néhány kombinált túraajánlata: (Tisza-tó Nyár,2009):

1. Nádas Panzió és Pihenőpark-Tiszafüred: Ár: 59 400 Ft

3 éjszaka 2+2 fő részére 3 túrával, szállással, reggelivel

Túralehetőségek: lovaglás, pusztakocsikázás, csónaktúra, Tisza-tavi tanösvény látogatás, kerékpártúra, offroad vagy terepjáró túra, valamint madármegfigyelés a Hortobágy és a Tisza-tó körül.

2. Kormorán Kikötő – Tiszafüred - Örvény: Ár: 89 000 Ft

4fő részére 4 éjszaka, kerékpár-és kenubérlet 2-2 órára, illetve 1 órás csónakos barangolás túravezetővel a Tisza-tavi Madárrezervátumba

4.3 A kerékpáros turizmus meghatározása:

A kerékpározás egyre nagyobb trendként jelenik meg mind **Európában**, mind Magyarországon. Ez abból adódik, hogy megnő a környezettudatosság, az egészséges életmód iránti igény és egyre fontosabbá válik, hogy a szabadidejüket az emberek valamilyen aktív turisztikai tevékenység formájában valósítsák meg.

A kerékpár a közlekedés egyik eszköze, segít eljutni A pontból B-be. A turizmusba átvéve számos fontos szerepet tölt be. Csak néhányat említve: nemcsak segít elérni egyes desztinációkat, hanem a legjobb módja annak, hogy minél közelebb kerülhessünk a természethez. Mindemellet edzi a testet, kikapcsolja, friss gondolatokkal tölti fel a lelket és a szellemet. Nem elhanyagolható szempont, miszerint a legkörnyezetkímélőbb közlekedési eszköz, mellyel a fenntarthatóság elvét is át tudjuk ültetni a valóságba.

4.3.1 Fogalma:

A kerékpáros turizmusra nincs általánosan elfogadott definíció. A következő külföldi szakirodalomban szereplő meghatározását mi is elfogadjuk és használatra javasoljuk a magyar szakma számára:

„A kerékpáros turizmus olyan vakációs vagy látogató tevékenység, amely a kerékpározáson részben, mint közlekedési módon, részben, mint kikapcsolódási formán alapszik. A látogató a kerékpárt két pont között, vagy egy körútvonalon szállítóeszközként használja, de az utazás elsődleges motivációja a kikapcsolódás. A kerékpáros turizmus magába foglalja az egynapos látogatást, a rövid kirándulást és a hosszabb kerékpártúrát. A kerékpározás lehet az utazás fő célja, vagy csak része egy adott célterület meglátogatásának. Lényeges, hogy a kerékpározást a turista a kirándulás vagy az üdülés szerves részének tekintse. A kerékpáros turizmus tehát olyan egy- vagy többnapos szabadidős célú utazás, amelynek során a szabadidős kerékpározás meghatározó és kiemelt szerepet játszik a látogatás, illetve a vakáció során.” (Turizmus Bulletin 2001/2)

4.3.2 Fajtái:

- **Kerékpáros vakáció:** a szabadidő eltöltésének fő célja a kerékpározás. E vakációk lehetnek hosszúak, legalább négy éjszakásak, de lehetnek rövidebbek, egy-három éjszakásak (például "hosszú hétvége"). Résztevőit nevezhetjük akár "elkötelezett kerékpárosoknak" is. Ezen belül megkülönböztetünk csillagtúrákat, ahol a szálláshely a túra időtartama alatt változatlan, szemben a kerékpáros körutakkal, ahol a szállás változik. A kerékpáros vakációk lehetnek saját szervezésűek vagy kerékpáros utazási iroda által szervezett kerékpáros vakáció-csomagok. A kerékpáros vakációk többsége Európában és hazánkban is jellemzően saját szervezésű. Ha egy üdülés során, az adott hotel programszervezői két-három napos biciklitúrát szerveznek, akár egy alkalommal is, akkor az egész vakáció "kerékpáros vakációnak" számít.
- **Üdülési kerékpározás:** a kerékpározás csak egyike a vakáció alatt folytatott szabadidős tevékenységeknek. Ebben az esetben a belföldi vagy a külföldi turista otthonától távol vakációzik, és elsősorban kölcsönbiciklit vesz igénybe legfeljebb egynapos túráihoz.
- **Rövid kerékpártúrák:** a kerékpáros szokásos tartózkodási helyétől elérhető helyre utazik, és még aznap visszatér. Az utazás során indulhat otthonról kerékpárral, vagy magával viheti (például vasúton vagy autóval) az egy- vagy félnapos útra.

Az utak használhatósága szempontjából:

- Klasszikus, döntően "országúti" túra kerékpározás,
- Hegyi (MTB, vagy erdei) kerékpározás,
- Országúti kerékpárversenyzés (sportklubok),
- MTB versenykerékpározás (sportklubok),
- Szervezett kerékpártúrák (vegyes országúti és MTB),
- Iskolai, illetve baráti kör, csoportos kerékpártúrák,
- Jótékonyági vagy kampánykerékpározás

4.4 Az európai kerékpáros piac:

Nemzetközi viszonylatban az 1990-es évektől a kerékpározás Európában és Észak-Amerikában beépülni látszik az aktív életmódot segítő társadalmi programokba. Nagy távolságú turisztikai vándorutak létrejötte kezdődött Kanadában, az USA-ban (Rail to Trail, La Route Verte), illetve **Európában**, ahol EU-szinten is támogatást nyert a nemzeti kiránduló- és kerékpárút-hálózatok összekötését célzó terv (European Greenways, illetve EuroVelo), valamint a kerékpáros turizmus közös marketing stratégiájára vonatkozó társadalmi kezdeményezés is (ECF).

Az **EuroVelo**, teljes nevén az Európai Kerékpárút Hálózat az Európai Kerékpárszövetség terve 12 hosszútávú, egész Európát átszelő kerékpárút kialakítására. Ezen utak teljes hossza több mint 60 000 km, melyből több mint 20 000 km már elkészült. Magyarországon két EuroVelo útvonal halad át, az Atlanti-óceántól a Fekete-tengerig futó EV6, illetve az EV11.

3. ábra

EuroVelo kerékpáros túrahálózat

Forrás: <http://biciklopedia.hu>

Az Európai Unió jelenleg anyagilag nem támogatja az EuroVelo programját, ez a későbbiekben változhat. Magyarországon a kerékpárutak felmérését és az EuroVelo-hálózathoz csatolását a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium megbízottja végzi el.

Az európai piacot jól szemléltetik a legnagyobb kerékpáros desztináció, Németország statisztikai adatai (Happy Bike, 2003):

- 2001-ben 1,8 millió német, míg 2002-re több mint 2 millió német polgár töltötte döntően kerékpározással nyaralását.
- 1999-ben 42%, ezzel szemben 2001-ben már 49 % használta a kerékpárt szabadidős tevékenységhez (ADFC, 2002), mely azt jelzi, hogy a német családok felének komoly vonzerőt jelent a kerékpározás.
- Mountain bike maratonon résztvevők száma 20%-kal nőtt
- Túraszervezők évente 13%-os növekedési rátával szembesülhettek
- A szabadidős tevékenységek között elsőként szerepel a gyaloglással és az úszással egyetemben
- A német Bike magazin olvasói 1046 Euró/fő/év költenek e hobbijukra.

4.5. Magyarország helyzete a kerékpáros turizmusban:

4.5.1. A résztvevők aktivitásai: (Turizmus Bulletin, 2005):

Egy 2005-ös felmérés során a magyar lakosság egyes aktív tevékenységekkel kapcsolatos preferenciáit és az aktív turisztikai tevékenységek intenzitását figyelték meg. Az aktív tevékenységek közé csak egyes, Magyarországon is ismert és viszonylag széles körben űzött tevékenységeket vizsgáltak. Ezek a következők: lovaglás, vízi sportok, kerékpártúrák, természetjárás-kirándulás, golf, horgászat, vadászat, síelés, légi sportok, síelés.

A kutatásból két számomra fontos eredmény fejezeteit szeretném kiemelni:

az egyes aktív tevékenységek üzésének rendszerességét, illetve elutazott-e már belföldre vagy külföldre aktív turisztikai céllal?

A vizsgálat eredményei:

1) A fejezet arra irányult, hogy az egyes tevékenységeket milyen rendszerességgel űzik az utazás során.

A táblázatból jól látható, hogy az utazások során a golfot, a vadászatot és a légi sportokat a válaszadók többsége még sohasem próbálta, melynek magyarázata lehet, hogy ezek a tevékenységek nagyobb költségigényűek. Ezzel szemben a leggyakrabban kipróbált aktív tevékenységek a természetjárás, a *kerékpártúrák*, illetve a különböző vízi sportok, ugyanis a válaszadók legkevesebb kétharmada nyilatkozott arról, hogy utazási programjába beépítette valamelyik aktív tevékenységet.

2) Elutazott-e már külföldre vagy belföldre aktív turisztikai céllal?

Igen-nem válaszok segítségével vizsgálták, hogy a válaszadók turistává válnak-e az aktív turisztikai tevékenységek folytatása céljából, külön lebontva belföldi és külföldi utazásokra.

A leggyakoribb aktív turisztikai tevékenységnek a természetjárás bizonyult. Ezt követik a *kerékpártúrák*, a vízi sportok, a horgászat és a sí turizmus. Az utóbbi esetében jól látszik a külföldi desztinációk dominanciája.

A kerékpártúrákat kiemelve megfigyelhetjük, hogy elég jó arányok születtek. A válaszadók 44,6 %-a utazott már el ebből a célból belföldön, míg külföldön 9,3%-a járt már.

Következtetések:

A kutatásból jól kitűnik, hogy kerékpáros túrák tekintetében elég jó helyen állunk. A válaszadók többsége a *kerékpáros túrákat a természetjárással együtt* előnyben részesíti más turisztikai tevékenységekkel szemben.

Egyre növekvő népszerűségét az is mutatja, hogy a válaszadók 35%-a már kipróbálta, 23,3% alkalmoszerűen, míg 8 %-a rendszeresen beépíti programjába a kerékpáros túrákat. Ezen számokat tovább növelhetjük sokszínű túrakínálattal és erre épülő magasabb színvonalú szolgáltatásokkal.

1.táblázat

Az aktív tevékenységek kipróbálása az utazás során (a válaszadók százalékában)

	Még soha	Előfordult már	Alkalmoszerűen	Rendszeresen
Lovaglás	61,90	30,30	6,50	1,30
Vízi sportok	33,40	42,40	17,60	6,60
Kerékpártúrák	33,70	35,00	23,30	8,00
Természetjárás	8,00	25,20	41,50	25,30
Golf	87,90	9,60	2,00	0,50
Horgászat	51,90	29,40	12,10	6,60
Vadászat	89,20	7,20	2,30	1,30
Síelés	56,60	17,20	13,20	13,10
Légi sportok	83,60	11,50	3,60	1,30

Forrás: Turizmus Bulletin (2005)

4.5.2. Főbb desztinációk:

Magyarországon számos szép helyet meg lehet hódítani két keréken. Ki-ki kedvének megfelelően választhat utazási célpontot, attól függően, hogy sík vagy dimbes-dombos terepen kívánja felmérni fizikai teljesítőképességét. Hazánkban ma már szinte minden régió kínál kerékpáros túralehetőséget.

Legkedveltebb úti célok:

- Balaton-felvidék, Bakony, Nyugat-Dunántúl, Velencei-tó, Tisza-tó, Fertő-tó, Zala. Mátra, Bükk

A felsorolt desztinációk közül a Tisza-tóhoz hasonló úticél a Balaton, a Fertő-tó és a Velencei-tó. Mindhárom rendelkezik vízparttal, mely lehetőséget ad a többi túraváltozat kipróbálására is, mindezt összekötve a természeti környezet látványával. Emellett mindhárom körbekerékpározható és hasonló termékkínálattal rendelkezik.

Balaton:

Jellegzetessége, hogy Kelet - Közép-és Nyugat-Európa legnagyobb tava. Kiterjedése csaknem kerekén 600 négyzetkilométer. Balatonakarattya és Fenékpusztá között 78 km hosszú, Siófok és Alsóörs között 12km széles. Tihany és Szántód között 1,5 km a távolság. A tó átlagos vízmélysége 3m.

A Balatonnál kerekeshetünk sík terepen, hegyen, völgyön át, miközben gyönyörködhetünk a táj szépségében.

Előnye a változatos terep, a jól kiépített kerékpárút, part menti üdülőtelepek. Épp ezért a Tisza-tó legnagyobb versenytársa, hiszen kiterjedése is jóval nagyobb, a szolgáltatások színvonalasabbak, szálláshely kapacitását tekintve is élen jár.

Hátránya, hogy az árak magasabbak, mint a keleti országrészben. Ár-érték arány nem kielégítő.

A Tisza-tó mindemellett azzal rúghat labdába, hogy Magyarországon az egyetlen olyan tó, ahol a vízi sportokhoz használatos motorral hajtott technikai feltételek adottak (vízi banán, waekbord, vízisí). Emellett a vadregényes, érintetlen vízi világ, mellyel Európában elsőként nyerte el a Village+ ökoturisztikai védjegyét, nagyobb figyelmet fordítva ezzel a fenntarthatóság elvére.

Velencei-tó:

A közép-dunántúli idegenforgalmi régió gyöngyszemeként tartják számon, a Napfény tavának is nevezik. Félúton helyezkedik el Budapest és Balaton között. A tavon lehetőség nyílik vitorlázásra, szörfözésre, most már vízisízésre és wakeboardozásra is, melyek a legnagyobb előnyei a Tisza-tóval szemben. Továbbá vize és iszapja bizonyítottan gyógyhatású.

Kerékpározni a gáton lehet, melynek azonban nincs olyan magas töltéskoronája, mint a Tisza-tónál lévő kerékpárútnak, így kevesebb terület látható be a tó természeti csodáiból. Ugyanúgy található itt Madárrezervátum, ami jóval

kevesebb fészkelő madár költési helye. Valamint kiterjedése is jóval kisebb, rövidebb túrák megtételére van itt lehetőség.

Fertő-tó:

Előnye: A Fertő-Hansági Nemzeti Park része, 2001-ben felkerült a Világörökség Listára kulturális kategóriában Ausztria és Magyarország közös felterjesztése alapján. A tóra jellemző, hogy igen sekély, vízmélysége alig éri el az egy métert, háromnegyed része Ausztriához tartozik. A tó alkalmas szörfözésre, fürdőzésre, vitorlázásra, csónakázásra, kenuzásra.

A Fertő-tó körül szintén található kiépített kerékpárút, melynek teljes hossza 110 km, ebből a magyarországi rész 36 km, ami jóval kisebb a Tisza-tavi kerékpárutak 74 km-es hosszával szemben.

Kérdőíves kutatásom során kíváncsiak voltunk arra is, miszerint összehasonlítva az egyes desztinációkat, melyiket részesítenék előnyben kerékpározás tekintetében. Az eredmény igen meglepőnek ígérkezik: a legtöbben jelölték meg a Tisza-tavat, majd ezt követte a Balaton, Nyugat-Dunántúl, Mátra, Velencei-tó, végül a Duna. Eszerint a Tisza-tó kedveltebb úticél a megkérdezettek körében, mint a Balaton és a Velencei-tó, így jogosan mondhatjuk, hogy ígéretesnek látszik a tó jövője kerékpározás terén.

4. 5.3. Szervezetek:

Magyarországon a kerékpározást, mint aktív tevékenységet két nagyobb szervezet fogja át. Az egyik a Magyar Túrázók Szövetsége, a másik pedig a Magyar Kerékpáros Klub.

1. Magyar Kerékpáros Túrázók Szövetsége³:

Magyarországon elsőként fogja össze azokat a turistákat, akik kerékpárral járnak az országot itthon és külföldön. Magyarország 14 megyéjében, és a fővárosban rendelkezik tagszervezettel, melyekben közel 3000 sporttárs kerékpározik.

Tevékenységei:

³ http://www.mktsz.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=5&Itemid=2

- Elkötelezetten dolgozik a kerékpáros turizmus feltételeinek javításán, a túrakerékpározásban érintettek érdekvédelme, érdekképviselése érdekében
- Népszerűsíti a túra- és szabadidős kerékpározást, különös hangsúlyt helyezve annak egészségmegőrzésben elfoglalt meghatározó szerepére
- Túra- és szabadidős kerékpáros rendezvényeket szervez és összehangolja a különböző eseményeket. Szükség szerint segíti más szervezetek hasonló rendezvényeinek lebonyolítását.
- Közúti közlekedésbiztonság javítása, fejlesztése érdekében közcélal felvilágosító, nevelő célzatú tevékenységet szervez.
- Ápolja és fejleszti a túra- szabadidős és hivatásforgalmi kerékpározással összefüggő nemzetközi kapcsolatokat.
- Együttműködik és kapcsolatot tart a szövetség célkitűzéseivel kapcsolódó különböző szervezetekkel és hatóságokkal.

2. Happy Bike:

Az Egyesület teljes neve: **Happy Bike Kerékpáros és Természetvédő Érdekvédelmi Sportegyesület.**

Tevékenységi körükbe tartozik a sportrendezvényeken való részvétel, illetve ezen események szervezése is, de nem ez az elsődleges célja.

Szlogenje:

„A kerékpározás egy életérzés, amely a szabadságot, a természetszeretetet, lelki harmóniát és versenyszellemet biztosít.”

Az egyesület a biciklis sport népszerűsítését, versenyzési lehetőség megteremtését és a kerékpárosok érdekvédelmét kívánja segíteni. Továbbá a környezet- és természetvédelmi látóterét kívánja bővíteni az ez iránt érdeklődőknek, illetve a környezet- és természetvédelem ügyének előremozdításában, fejlődésében,

az ezt meghatározó szemlélet formálásában kíván segíteni, és abban szerepet vállalni Magyarországon, és a "kapuk megnyílása" után szerte Európában.⁴

Tevékenységekük:

- Kerékpáros és gyalogos túrák, kirándulások szervezése
- Gyermektáborok szervezése
- Kerékpáros edzések, ehhez tanácsok
- Versenyeken való részvétel
- Versenyek szervezése
- Klubdélután
- Tanácsadás biciklizés minden területével kapcsolatban emailben és a honlapon is
- Kerékpáros érdekvédelem koordinálása, jogsegély szolgálat

3. Magyar Kerékpáros Klub⁵:

Küldetésének tekinti, hogy a kerékpár, mint közlekedési eszköz, elnyerje méltó helyét a mindennapi közlekedésben, illetve a kerékpár váljon a legnépszerűbb sport és szabadidős eszközzé.

Célja, hogy mindenki számára elérhető és valós alternatívát jelenthessen a kerékpározás (közlekedési forma, túrázás, sportolás), valamint a kerékpározás váljék Magyarországon a környezettudatosság legfőbb szimbólumává.

Tevékenységeik: A kerékpárt használók (jelenlegi és jövőbeni) érdekeinek képviselete országos szinten, a közlekedési munkacsoportunk állásfoglalásokat készít a kerékpáros infrastruktúrák tervezéséhez és megvalósításához. Tevékenységük többek között a kerékpárral történő biztonságos, a KRESZ szabályainak megfelelő közlekedést szolgáló tájékoztatók, oktatási anyagok készítését és terjesztését, különféle rendezvényeken gyermekek játékos kerékpározás-oktatását, KRESZ-oktatását is magában foglalja.

⁴ <http://www.happybiketeam.hu/egyesulet.php?action=bemutatkozas>

⁵ <http://kerékpárosklub.hu>

4.6 A Bringa sajátosságai a Tisza-tónál:

A Magyar Turizmus Zrt. Tisza-tavi Regionális Marketing Iroda vezetője, Molnár Anita ajánlásával szerencsém nyílt részt venni egy Tisza-tó imázs kutatásban, mely szorosan kapcsolódik a szakdolgozatom témájához.

A kutatás vezetője: dr. Dávid Lóránt

A kutatás résztvevői: Nagy Ákos-150db horgász kérdőív

Nyíri Anikó-150 db kerékpáros kérdőív

Tóth Anikó-150 db kerékpáros kérdőív

Kutatási módszer: 150 db horgász, 300 db kerékpáros kérdőív, melyet a kutatás megkezdése előtt átbeszéltünk és javaslatokat tehattunk újabb feltáró kérdésekre. A kérdőív a mellékletekben látható.

A kerékpáros kérdőívek a Tisza-tavat járva, egyes túraközpontokat –úgy mint kikötőket és szálláshelyeket- felkeresve, a gáton kerekezve illetve a Magyar Kerékpáros Klubon keresztül kerültek kitöltésre.

Szakdolgozatomban a rám eső 150 fő kerékpáros véleményét mutatom be, és veszem alapul a téma további tárgyalása során.

A kérdőív lekérdezésével kapcsolatban viszont néhány információt itt szeretnék közölni:

A megkérdezettek 56%-a férfi volt, míg 44% -a nő. A **korcsoportokat** tekintve a következő 8 kategóriát állítottuk fel: 15-18 év, 19-25 év, 26-30 év, 31-40 év, 41-50 év, 51-60 év, 61-70 év illetve 70 év felett. A legutóbbi kategóriába nem találtunk kutatásunk során lekérdezhető egyént. A válaszadók közül a 19-25 év közöttiek voltak többségben, de igyekeztünk minden kategóriába lekérdezni bicajosokat.

Iskolai végzettség szempontjából a kérdőívet kitöltők 8%-a 8 általánossal, 7%-a szakmunkás végzettséggel, míg 48%-a érettségivel, 23%-a főiskolai diplomával, 16%-a pedig egyetemi diplomával rendelkezik. Tehát főként a magasabb iskolai végzettségűeket vonzza ezen aktív tevékenység.

A **foglalkozást** tekintve a lekérdezettek 56%-a alkalmazott, 24%-a diák/hallgató, 11%-a vállalkozó, 7%-a nyugdíjas, 3%-a pedig munkanélküli volt. Ebből arra a következtetésre juthatunk, hogy a kerékpározás nem a legtöbb jövedelemmel rendelkezők hobbija, és bárki által elérhető hobbi.

A kérdőív első felében leszűrtük, hogy mennyire jellemző a bringások körében, hogy **visszatérnek-e a régióba**. Ez sajnos nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, mivel a megkérdezettek 61%-a nem visszajáró vendég, viszont a 39%-os válaszokkal szemben nem túl nagy különbség.

Motivációjukra vonatkozóan 7 válaszlehetőséget kellett rangsorolniuk, melyek a következőképp alakultak: az első helyre a teljes kikapcsolódás lehetőségét tették, ezt követte a legkedvesebb hobbi, a sportélmény, a haverok és a buli, majd a természet harmóniája, végül a megszokás nyugalma és az edzés, fizikai munka kategóriája. Ebből is látszik, hogy a kerékpározást számtalan módon lehet üzni, és a szabadidő eltöltés egyik formájává vált.

Néhány érdekesség:

A kérdőívben feltettünk néhány, kreativitást igénylő kérdést. Kíváncsiak voltunk, hogyha egy emberrel kellene jellemezni a **Tisza-tavat, milyen tulajdonságokkal ruháznák fel?**

Nagyon sokféle ötlet született: volt aki, egy magányos, idős, ősz hajú, mosolygós szalmakalapos bácsihoz hasonlította, volt, aki egy költővel vagy íróval

jellemezte, és volt akinek erről egy szőke, fiatal, szolid lány jutott eszébe. A belső tulajdonságok közül a legtöbbet szerepelt a segítőkész, barátságos és nyugodt jelző. Összességében pozitív választ kaptunk, és a válaszadók próbálták a tó egyediségét hangsúlyozni, ami ránk nézve azt tükrözi, hogy a versenytársakkal szemben tudunk újat nyújtani.

Másik ilyen kérdés: **Ha egy színárnyalattal kellene jellemeznie a Tisza-tavat, melyiket választaná?**

A legtöbben, 58% a zöld színt jelölte meg, 19 % a kéket, 7% az egyéb kategóriát, melyben színes, változatos és mozaikos variációk jelentek meg. Ezt követte a barna és a sárga 6-6 %-kal, majd a szürke 4 %-kal, végül a piros is kapott egy szavazatot.

4.6.1 Túraközpont Hálózat:

2006-ban hirdették meg és dolgozták ki a Tisza-tavi Túraközpont Hálózat lényegét és a Hálózatba lépés feltételeit, mely céljából a régió belüli összefogást és a magasabb színvonalú szolgáltatások elérhetését tűzte ki.

Tagjai minimum két éve működő szálláshelyek, kikötők és éttermek, melyek az alapszolgáltatásokon túl vállalják valamely túrázási módra (természetjárás, lovaglás, kerékpározás, vízi túra) való specializációt. A cél, a régió belüli összefogás, hogy minél magasabb színvonalon és minél változatosabb módon ki tudjuk szolgálni az ide látogató vendégek igényeit.

A túraközpontok szolgáltatásai a következők:

- Túraeszköz-bérlés gyermekbarát felszerelésekkel
- szervizállomások
- képzett túravezetők
- információs központok
- zárt, őrzött parkoló-nem csak a szállóvendégek részére
- túramenük, sportitalok, gyorsétkezés
- pihenőpont, zuhanyzási lehetőség, mosdóhasználat átutazó vendégeknek is.

2007-ben 30 taggal indult el a Tisza-tavi Túráközpont Hálózat, mely valamennyi tóparti településen rendelkezik partnerszolgáltatókkal. 27 kerékpáros, 9 vízi, 4 lovas túráközpont működött. Ebből 10 túráközpont 3 túramódot is kínál a betérő vendégeknek. A kerékpározásra kiválóan alkalmas térség 500 egységes kerékpárparkkal növekedett, 27 szervizállomással, több tucat kerékpáros túravezetővel és jelölt, táblázott tematikus kerékpáros túraútvonalakkal. (Molnár, 2008)

A hálózat létrejöttével egyfajta **új trend** alakul ki a tó mentén, miszerint egyre népszerűbb lesz a régió egyes turisztikai termékeinek az összefonódása. Tehát az ide látogató vendégeket a kombinált túralehetőségekkel ösztönzik arra, hogy a tó mentén számos aktív turisztikai tevékenységet kipróbáljanak, új élményekkel gazdagodva minél jobban megismerjék a tavat, és visszatérő turistákká váljanak.

4.6.2 Kerékpáros túraútvonalak:

A kerékpártúrákat időtartamuk és céljuk szerint több csoportba sorolhatjuk (Nagy 1997)

1. *Lakóhely környéki túrák:* ezek egy vagy félnaposak, alkalmasak a kikapcsolódásra és a felszerelés kipróbálására.
2. *Hétfégi túrák:* ideje általában péntektől délutántól vasárnap délutánig tart. Általában egy-két naposak. Ezek a túrák alkalmasak a fizikai felkészülésre, a felszerelés kipróbálására, módosítására, javítására, s a csomagolás gyakorlására is.
3. *Nyújtott hétfégi túrák:* a távolabbi túracélpontok elérése érdekében, a hétfégékhez csatlakozó ünnepnapokkal 4-5 napos túrákká válnak. Ebben az esetben már naponta más és más táborhelyen töltjük az éjszakát. Erre kiválóan alkalmas a Tisza kétoldali töltése, mert az egyik oldalon elindulva, a Tisza valamelyik átkelőhelyén (híd, komp, gyalogrév) átkelve, a másik oldali árvízvédelmi töltésen vissza tudunk térni a kiindulási helyünkre.

4. *Vándorlások*: többhetes, hosszabb időtartamú túrák, amelyeket általában nagyobb létszámú csoportok vesznek részt. A program során megismerik a környék, a városok és falvak történelmi, valamint kulturális emlékeit. Ezek lehetnek:
- a) *Állótáborok*: itt a megfelelő táborhelyet esetleges 1-3 napos kerekezéssel érik el vagy a helyszínre szállítják a felszerelést. Egy helyben táboroznak és a szabadidejüket pihenéssel, fürdéssel, horgászással, rövidebb csillagtúrákkal töltik.
- b) *Mozgó túra, állandó táborhely*: ennél a túrafajtánál a táborhelyet kerékpározással vagy a kerékpárok szállításával érhetjük el. Az állandó szálláshelyről naponta felkeresik a környék látnivalóit majd estére visszatérnek a táborhelyre, így nem kell minden nap tábort bontani és verni, a csomagokat be-és kirakni.
- c) *Mozgó túra változó szálláshelyekkel*: ilyenkor a túrát a lakóhelyüktől kerékpározással kezdik majd térnek oda vissza, vagy elszállítják a felszerelésüket a túra kiindulópontjához, s onnan mennek végig a túra útvonalán, naponta más és más helyen táborozva. Nagyobb városoknál, illetve 4-5 naponként célszerű pihenőnapokat beállítani a programba, mely során megnézhetjük az útvonal mentén látható nevezetességeket.

A Tisza-tó a síkvidéki kerékpározás színtere. Itt vezet végig az *Eurovelo 11 nemzetközi kerékpárút*, mely Norvégiától Görögorszáig szeli át egész Európát.

2007-ben körbekerékpározhatóvá is vált a tó, melyet 70-170 km-es távokban lehet megkerülni. A régióban 1200 km túraútvonal található, mely 44 túraútvonalat kínál, mely során egyes látnivalókat is meg lehet tekinteni. A 23 kerékpáros túraközpontban pedig kerékpárt is lehet bérelni. (Molnár 2008)

A Tisza-tó mentén kerékpározhatunk a keleti, illetve a nyugati parton:

- ***Keleti part***: Poroszló-Tiszafüred- Kisköre, kb 50 km hosszú

A túra a Tisza-tó nyugati partján lévő Poroszlótól indul, végighalad a keleti parton, majd Kiskörén zárul. Végig sík terpen lehet kerekezni, viszont nem a gáton, hanem a tó melletti településeket felfűző közúton.

- **Déli part:** Poroszló - Sarud-Kisköre, kb 28 km hosszú

A túra kezdetben aszfaltozott gáton vezet, majd széles, jó minőségű földúton folytatódik, egészen a Kisköréig. A túra Poroszlótól indul, a gáton halad végig, mely során szép táj veszi körül a két keréken utazókat

Néhány túraútvonalak a Tisza-tó körül (Szokoly 2008):

1. A Tisza-tó körül a gáton: Tiszafüred - Tiszaörvény-Tiszaderzs, kikötő-Abádszalók-Kisköre-Tiszanána-Dinnyéshát-Sarud-Poroszló-Négyesi Rima-híd-Tiszavalk-Tiszabábolna-Tiszadorogma-Ároktó-Tiszacsege-Egyek, kikötő-Tiszafüred, 115 km

A Tisza-tó gátján kerekeshetnek itt a bringások, ahonnan szép kilátás nyílik a tóra. Strandolással, csónakázással egybeköthető könnyű túra. A gát főként aszfaltburkolatú, de egyes részeken csak földút vezet, melyet közúton kikerülhetünk. Tiszadorogma és Egyek között nyáron komppal is átkelhetünk. Veszélyes viszont a 33-as főút keresztezése Poroszlón és Tiszafüreden, érdemesebb kishajóval átkelni.

2. Tisza-tavi EUROVELO11: Tiszadob-Tiszacsege-Tiszafüred-Abádszalók-Kisköre-Tisasüly-Kőtelek- Nagykörű- (Dobapuszta-Szolnok), 140 (167) km

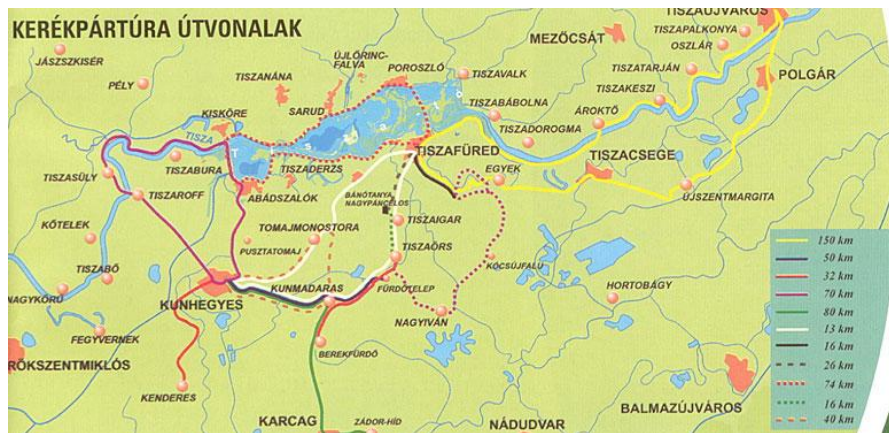
A nemzetközi kerékpárút szakasza a Közép-Tisza vidékén, aszfaltozott gáton, néhol közúton egyaránt. Tiszafüreden és Abádszalókon biciklis táblákkal jelölt útvonalon haladhatnak a kerekezők.

3. „Madaras út”: Kisköre - Tisza-gát –Pélyi Madárrezervátum - Hanyi-ér gát-Tarnaszentmiklós-Kisköre-Dinnyéshát-Tiszanána-Sarud- Újlőrincfalva-Poroszló, 72 km

A megállóhelyeket bemutatótáblákkal jelölő, tematikus útvonalon vezető túra a Tisza-tó és Dél-Heves térségében. Nevezetességek: Pélyi Madárrezervátum, Tarnaszentmiklóson a stuccfarm, Sarud pusztai madármegfigyelő torony, Poroszlón a Tisza-tavi Vízi Sétány.

A tavat többféle útvonalon haladva fedezhetjük fel, melyet a következő kis térkép szemléltet:

Kerékpártúra útvonalak

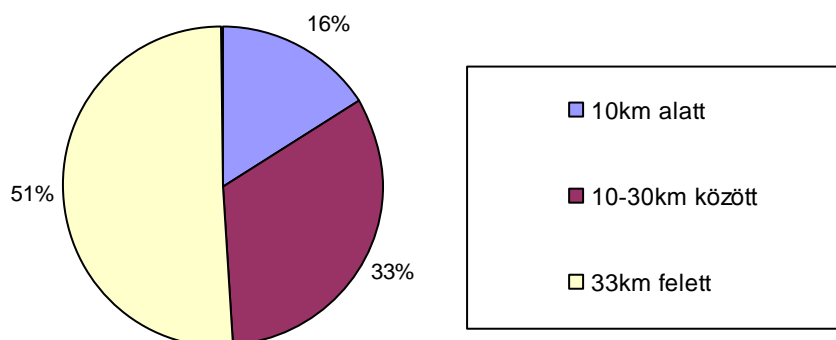
Forrás: <http://poroszló.hu>

A kérdőívemben több kérdés is vonatkozott a túraútvonalakra:

Arra a kérdésre, hogy általában **hol szokott kerékpározni** a Tisza-tónál, a három válaszlehetőséget figyelembe véve, a következő eredmények születtek: a legtöbben, 47% Tiszafüred és Abádszalók között tesz túrákat, 35 % az egyéb helyet jelölte meg, melyek általában a körbekerékpározásra vonatkoztak, és 18% részesíti előnyben a Poroszló- Kisköre partszakaszt.

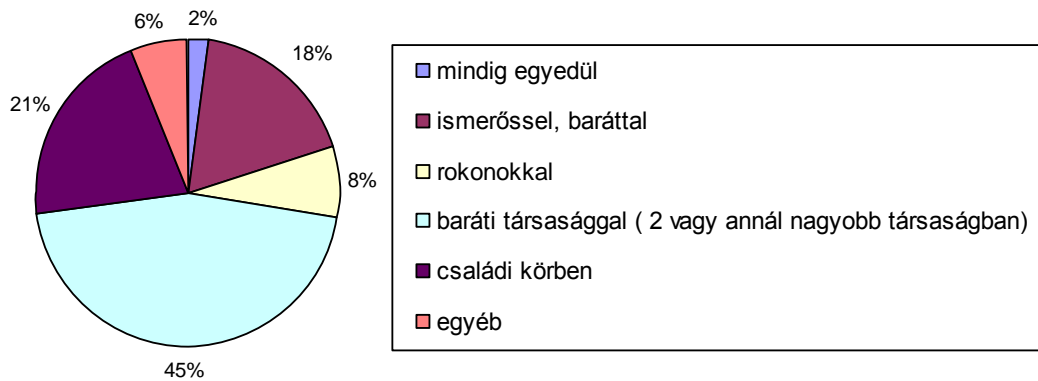
Felmértük azt is, hogy **mekkora távolságokat** tesznek meg egy-egy túra alkalmával, melyből kiderül, hogy a hosszabb távokat kedveli a többség, 51%, bár ez sem haladja meg nagymértékben a válaszadók felét.

A kerékpárosok által megtett távolságok aránya a Tisza-tónál (%-ban)

A túrák kapcsán kíváncsiak voltunk arra is, hogy **kivel kelnek útra** a bringások.

6. ábra

Az előző oldalon elhelyezett diagramból látszik, hogy 45 %-a a megkérdezetteknek leginkább 2 fős vagy annál nagyobb társaságban szeret kerékpározni. Ezt követi 21 %-kal a családi körben túrázás, ettől nem sokkal marad el az ismerős, barát társaságában való kerekezés (18%). A legkevésbé volt jellemző a rokonnal (8%), illetve a mindig egyedül bicajozás (2%).

4.6.3 KRESZ

A közúti közlekedésre vonatkozó előírásokat, a Közlekedésrendészeti Szabályzat tartalmazza, melyet röviden KRESZ-nek neveznek. A kerékpár használatához nem kell vezetői jogosítvány, így KRESZ vizsgát sem kell tenni, de aki a közúti közlekedésben részt kíván venni, annak saját biztonsága érdekében *ismernie kell a közúti közlekedés szabályait*. A család feladata, hogy gyermekét megtanítsa, visszahallgassa és gyakorolja vele az érvényes előírásokat.

A gáton való közlekedés szabályai:

A vízgazdálkodásról szóló törvény, a szabálysértésekről és a közúti közlekedésről rendelkező érvényes jogszabályok figyelembevételével az Igazgatóság kezelésében lévő védőtöltéseken, vízhasznosítási főművek töltésein az állagmegóvás érdekében-a KÖTI-KÖVIZIG járművei és kerékpár, segédmotoros kerékpár,

valamint motorkerékpár kivételével csak engedéllyel rendelkező járművek közlekedhetnek.

Ennek ellenére fontos megjegyezni, hogy a kerékpárosok a **kutatásom** során gyakran panaszkodtak, hogy hiába a szabályozás, mindezek ellenére *számos autós* indulatosan dudál rájuk, a *megengedettnél többel száguldanak* végig a gáton, veszélyeztetve és megzavarva ezzel a nyugodtan, semmiről sem tehető, szabályosan, kijelölt útvonalon haladó túrázni szándékozókat.

Fontosnak tartom egy olyan *rendszer kidolgozását*, melyben előnyt élvezne a rendszeres és *folyamatos ellenőrzések*, megfigyelések a gáton való felhajtóknál. Szükség esetén szankciók kiszabása is enyhítene a helyzeten. Ezt meg lehetne oldani képzett, kitartó embergárdával, akik csak az engedéllyel rendelkezőket engedné fel a gátra; illetve kevésbé költségkímélő módon: térfigyelő rendszerek létrehozásával, melyek folyamatos figyelés mellett lennének.

Néhány hasznos útravaló:

- Mielőtt útnak indulunk, vizsgáljuk meg a biciklink műszaki állapotát!
- Öltözzünk mindig színesen, ha kerékpározunk, hogy hajnalban és éjjel is észrevegyenek minket az úton!
- Országúton szigorúan tartsuk be a KRESSZ szabályait, így elkerülhetjük az esetleges baleseteket!
- Érdemes kis villogó, piros elemes lámpát felszerelni a nyeregére vagy a csomagtartóra, ezzel 300 méterről meglátnak minket!
- Viseljünk bukósisakot, mert életet menthet!
- Ne hajtsunk le az útról, ne tépjünk le növényeket, ne szemeteljünk!
- Mindig legyen nálunk ragtapasz, steril gézlap és steril pólya

4.6.4 Kerékpáros szervizek:

A kerékpárszervizek **száma nagyon csekély**. Kutatásom során többször találgattam a következő meglepő kérdéssel: „Van itt kerékpárszerviz? Biztos Ön ebben?” –ez is azt mutatja, hogy hiányos az információközlés, hiszen a

Túráközpont Hálózat tagok, egyben szervizállomások is, de úgy tűnik ez a rendszer még nem elég kiforrott.

A **kérdőívemben** 1-től 5-ig terjedő elégedettségi skálán értékelhették a megkérdezettek a kerékpáros szervizlehetőségeket. Az 1-es az egyáltalán nem elégedett, az 5 pedig a nagyon elégedett értéket jelölte. A válaszadók többsége, mintegy 38%-a 3-ast adott. A szolgáltatás hiányosságát mutatja, hogy 25% 2-es, 17% 1-es értékkel jellemezte.

Vélemények, következtetések: Többen igényelnék, hogy közvetlenül a gát mentén hozzanak létre kerékpáros szervizeket (vagy legalább eső előli beállókat), hogy ne kelljen kilométerekre a városközpontokban keresgélni. Főként azok a túrázók igénylik, akik csak egynapos útra látogatnak el hozzánk, mert őket nem szívesen fogadják, mint betérőket a Túráközpontokban. Problémaként merül fel tehát a segítőkészség fogalma, éppúgy, mint az emberbarát viselkedés. Ha meg akarjuk tartani a nálunk pénzüket elköltő kerékpárosokat, változtatnunk kell a hozzáállásunkon.

Ha többnapos túrára indulunk, épp ezért jó, ha a következő **szerszámokat** és **alkatrészeket** magunknál tartjuk, hogy ne érjen minket meglepetés:

- 3-4 villáskulcs, melyek között van 6-os és 10-es
- Kisolló, gumiragasztó, pótgumibelső, pumpa
- Csavarhúzó, csillagcsavarhúzó
- Küllőhúzó, laposfogó
- Tartalékizzók, első-és hátsófékbowden
- Néhány 6mm-es csavar kétszer annyi anyacsavarral

4.6.5 Rendezvények a régióban:

A régióban több rendezvény által tölthetnek fel az idelátogatók vagy épp kapcsolódhatnak ki egy hosszú túra során. Némelyiken pedig erőnlétüket, edzettségüket is kipróbálhatják.

A régió rendezvényei hónapok szerinti bontásban:

- Február Tisza-tavi Jégtúra- Poroszló

- Március: Tisza-Torr – Tisza-Tavi Böllerverseny- Abádszalók
- Május: Drag-Bike Európa –bajnokság, Kunmadaras
- Június: Szélmalom Gyalogos és Kerékpáros Túra (teljesítménytúra)
Heves Megyei Kakasszépségverseny és Bográcsfesztivál
Karcagi Birkafőző Fesztivál
- Július: Tiszaújváros-Triatlon Nagyhét
Tiszafüredi Halasnapok
- Augusztus: Tisza-tó Átúszó és Kajak-kenu Tájékozódási Verseny- Abádszalók
Tisza-tó Átúszó és Kajak-kenu Tájékozódási Verseny
Tiszafüred- II. Tour, de Tisza-tó, tókerülő túra

Ezek közül az idén második alkalommal megrendezésre kerülő **Tour de Tisza-tó , tókerülő túrát** szeretném kiemelni, „mely jó példa arra, hogy nemcsak kerékpárral lehet megkerülni a tavat, hanem görkorcsolyával vagy akár rollerrel is. A verseny során különböző kategóriákban indulhattak a résztvevők:

1. 64 km-es túra és verseny bármilyen kerékpárral
2. Görkorcsolyázók és rollerrel kerekezők részére 55 km-es túra és verseny
3. Könnyű, 15 km-es családi bringatúra

4.6.6. Kerékpárbarát szálláshelyek:

Ezek a szálláshelyek főként arra specializálódtak, hogy ennek a kerékpárosok igényeit kiszolgálják. Tehát rendelkeznek jelentős kerékpárállománnyal, bérleti lehetőségekkel, tárolóhelyekkel, túravezetőkkel. Szívesen látják a drótszamarazni vágyókat, a legtöbb szálláshelyeken kombinált túrákat szerveznek, hogy így nyerjék meg maguknak a vendégeket. Ezek lehetnek csónakázással, kajak-kenuzással vagy gyalogos túrával egybekötötték. A legtöbb szálláshely a 2007-ben létrejött Tisza-tavi Túráközpont Hálózat tagja.

A kutatásomból az is kiderül, hogy egyre népszerűbb a két-vagy több napot eltöltő kerékpáros túrázók száma, akik kisebb-nagyobb csoportokba szerveződve teljesítmény túrákat tesznek. Ezek általában 30-50 fős szervezett csoportok, egy-két

kijelölt vezetővel. Általában állandó szálláshelyről tesznek csillagtúrát (56%), azaz mindig ugyanarról a szálláshelyről indulnak el és térnek vissza.

Új trendként jelenik meg a magasabb színvonalú szálláshelyek iránti igény:

Néhány kedveltebb szálláshely a régióban:

- Fűzfa Pihenőpark-Poroszló
- Nádas Panzió, Tiszafüred
- Kormorán Vendégházak, Tiszafüred
- Eurostrand Camping és Ifjúsági Tábor

Ezek közül az utóbbit szeretném kiemelni, mely a családokat célozza meg:

Eurostrand Kemping és Ifjúsági Tábor- Sarud: Ár: 43 000 Ft/3éj/2felnőtt+ 2gyermek
2 felnőtt és 2 gyermek részére, 4 nap 3 éjszaka, apartmanházban történő elhelyezéssel, félpanziós ellátással, továbbá 4 órás kerékpártúrával, túravezetővel, gátórház-, templom-, falumúzeum-látogatással és állatsimogató udvar megtekintésével. Az ár tartalmazza a teljes körű strand-és sportpálya-használatot is. Igénybe vehető: május 11-től június 30-ig és szeptember 1-től október 30-ig

4.6.7. Így étkezünk „mi”, szendvics avagy bogrács?

A kerékpáros túrázók többféleképpen oldhatják meg az étkezésüket:

- **Egynapos túra** alkalmával általában hideg élelmiszert, *szendvicset* fogyasztanak.
- **Többnapos túráknál** jellemző, hogy *part menti vendéglőbe, halászsárdába* térnek be
- **Nagyobb, álló táborok** esetén külön hangulata van a *vacsorafőzésnek bográcsban* vagy *nyárson* sütésnek.

Kerékpárosok által kedvelt éttermek a régióban:

1. Öreg Pákász Étterem, Poroszló (Az év turisztikai szolgáltatója 2005)
2. Fehér Amúr Halászsárda, Tiszafüred

3. Halászcserda, Tiszacsege
4. Haljó Étterem, Tiszafüred-Tiszaörvény
5. Galéria Étterem, Tiszafüred
6. Patkós Csárda, Tiszafüred
7. Nagybogrács Étterem, Nagykörű
8. Lilaakác kisvendéglő, Abádszalók
9. Molnár vendéglő, Tiszafüred
10. Nemzeti Étterem, Tiszafüred
11. Sziget Csárda, Tiszaújváros
12. Szélkakas vendégfogadó, Kunhegyes

7. ábra

Öreg Pákász Étterem, Poroszló

Forrás: <http://oregpakasz.hu>

4.7. A régió befogadóképessége:

4.7.1 Kereskedelmi szálláshelyek:

Kereskedelmi szálláshelyek tekintetében a legtöbb férőhelyet a **kempingek** biztosítják. Két-, három-, négycsillagos kemping egyaránt található a régióban. A legtöbb kemping melegkonyhás étteremmel rendelkezik, szívesen látják a túrázni vágyókat. Felismerve a turisták igényeit ma már specializálódtak is külön vízi túrázókra, kerékpárosokra és horgászokra, így az ehhez szükséges tárolási lehetőségeket, illetve felszereléseket is biztosítják. A kempingek a Tisza part mentén, illetve a termálvíz mellé épültek, ezzel is kihasználva a települések által kínált adottságokat. A kempingek mellett találhatunk itt **üdülőházakat** és **ifjúsági szállókat** is. Viszont manapság egyre nagyobb kereslet mutatkozik a magasabb színvonalú szolgáltatásokat nyújtó **panziók és szállodák** iránt. A régióban feltörekvően vannak ezen szálláshelyek. Nagy előrelépést jelentett 2007-ben a Tiszafüreden épült Tisza Balneum Thermal Hotel, mely az egészséges életmód mellett arra is kínál lehetőséget, hogy vendégei vízi vagy más kombinált túra kapcsán megismerjék a Tisza-tó „élményadó vízivilágát”.

1. Kapacitás:

Az alábbi táblázatból jól látható, hogy a magasabb színvonalú szálláshelyek, úgy mint szállodák és panziók nagyobb városok központjaiban jöttek létre. A legtöbb férőhelyet 267 db Tiszafüred szállodái biztosítják. A városban két szálloda található: Hotel Hableány és a Tisza Balneum Thermal Hotel. Ezt követi Abádszalók 55 db kiadható férőhellyel.

Panziók tekintetében már szélesebb a kínálat. Kiskörén, Poroszlón és Tiszacsegén is találunk ilyen jellegű szolgáltatást. Bár a kiadható férőhelyek száma több, mint a szállodáknál, még mindig van hova fejlődnünk.

Ifjúsági szállóval Sarud, Abádszalók és Tiszafüred rendelkezik.

Üdülőházat és kempinget szinte minden nagyobb turisztikai vonzerővel rendelkező városban találhatunk, a régióban összeségében a legtöbb férőhellyel rendelkeznek.

Kereskedelmi szálláshelyek kapacitása 2008-ban

	Kiadható férőhelyek száma(db)				
	Szálloda	Panzió	Ifjúsági szálló	Üdülőház	Kemping
Városok					
Poroszló	-	121	-	56	125
Sarud	-	-	164	-	150
Kisköre	-	85	-	48	1755
Tiszanána	-	-	-	-	200
Tiszacsege	-	11	-	12	800
Abádszalók	55	98	112	266	1387
Tiszafüred	267	453	66	360	1401

Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

2. Vendégforgalom:

A vendégforgalomra vonatkozóan csak általános adatokat találtam a régió vonatkozásában. Ezt igen nehéz lenne felmérni, hiszen a szálláshelyeken nem regisztrálják külön, hogy a szálló vendégek milyen céllal érkeznek. Viszont a kutatásom során sikerült lekérdeznünk júliustól októberig tartó időszakban 300 db kerékpárost, ők biztos hogy megfordultak itt. A kérdőívezést a belföldi turisták körében végeztük.

A vendégszám nem sokban változott egyik évről a másikra. A belföldiek száma 0,8%-kal, a külföldieké pedig 0,92 %-kal változott, mely összességében 0,83% növekedést mutat. Jó hír, hogy sikerült megtartanunk az ide látogatókat, igaz csekély mértékben, de számuk nőtt. Cél új szegmensek megcélzása és elcsábítása.

A következő táblázat a kereskedelmi szálláshelyek vendégszámának változását szemlélteti a Tisza-tavi régióban, belföldi és külföldi kategóriákra bontva:

**Kereskedelmi szálláshelyek vendégszámának változása összességében régióban
(2007- 2008)**

Év	Vendégek száma (fő)		
	Belföldi	Külföldi	Összesen
2007	64684	23706	88390
2008	80932	25666	106598
Változás	0,80%	0,92%	0,83%

Forrás: Tisza-tavi RTPI adatai alapján saját szerkesztés

3. Vendégéjszakák megoszlása:

A vendégéjszakák tekintetében ugyanaz figyelhető meg, mint az előbbieken a vendégszám növekedésben.

Tehát 2007-ben 64 684 belföldi vendég 181 472 éjszakát töltött nálunk, míg a külföldiek tekintetében ez a szám már jóval kevesebb, 23 706 vendég 70 585 vendégéjszakát töltött el.

2008-ra mind a vendégek, mind a vendégéjszakák száma emelkedett. Ez a változás 0.8 % illetve 0,86 %-os . Ezt a következő táblázat is bizonyítja:

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszaka számainak változása (2007-2008)

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszaka számainak változása 2007-ről 2008-ra			
Év	Vendégéjszakák száma (éj)		
	Belföldi	Külföldi	Összesen
2007	181472	70585	252057
2008	210408	79241	289649
Változás	0,86%	0,89%	0,87%

Forrás: Tisza-tavi RTPI adatai alapján saját szerkesztés

4. Tartózkodási idő:

A kereskedelmi szálláshelyeket tekintve a régióban a vendégek tartózkodási ideje 2008-ban 2,7 nap körül mozgott.(KSH 2008)

A kerékpárosok tartózkodási idejére vonatkozóan a kutatásomra szeretnék támaszkodni. A következő kérdéseket tettük fel:

1. **Hány napot tölt átlagban évente kerékpározással a Tisza-tónál?**

Erre a nyitott kérdésre többféle válaszlehetőség született. Így összesítve a 150 fő válaszait, átlag 67 nap jött ki, ami nem mondható.

2. Arra a kérdésre, hogy **egy-egy kerékpártúra alkalmával jellemzően hány napot töltenek el a Tisza-tónál**, igen változó eredmények születtek:

- 1 napot 27%
- 2napot 14%
- 3-4 napot 22%
- 5-7 napot 25%
- 1 hétnél többet 12 % tölt.

Ebből arra a következtetésre jutunk, hogy a legjellemzőbbek az egy napos egy hetes túrák, illetve a hosszú hétvégi kerekezések. Mint láthatjuk, e három állítás között nagyon kicsi az eltérés és ez egyre inkább kitolódik a több napos tartózkodásokra. A szolgáltatók igyekeznek egyre változatosabb és színesebb program- illetve csomagajánlatokkal hosszabb tartózkodásra bírni a kerékpárosokat.

4.7.2 **Költés:**

A Tisza-tónál végzett kérdőívezésem során felmértük a kerékpárosok költését is.

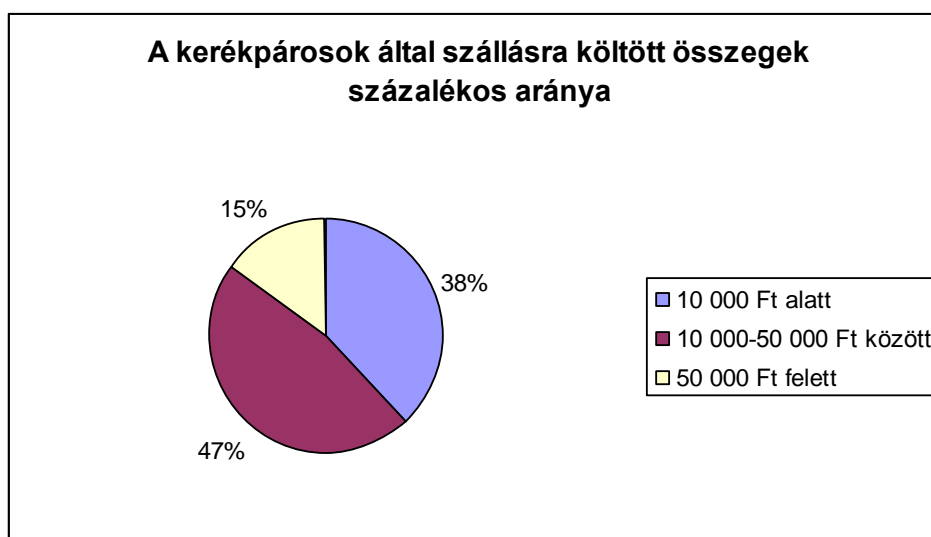
A költéssel kapcsolatban megvizsgáltuk, hogy **mire ad ki a legtöbb pénzt** ez a szegmens. Ennél a kérdésnél több választ is bejelölhettek, ezért a százaléértékek összege meghaladja a 100%-ot. A legtöbb választ az *étel-ital* kapta (84%), ezt

követte a *szállás* 51%-kal, majd az *egyéb* válaszlehetőség és a *kerékpárbérlés* 2-2%-kal.

Érdekes megállapításra jutunk, azzal kapcsolatban, hogy **egy-egy kerékpártúra alkalmával mekkora összeget költenek** el a régióban az ide látogató turisták, hiszen nagyon csekély a különbség az egyes válaszlehetőségek százalékában. Tehát azt mondhatjuk, hogy a költség tekintetében igen változó, hogy ki mennyi pénzt ad ki egy túra során. Ez valószínűleg a jövedelmi helyzet arányában változik.

Szállásra a megkérdezettek közül 75 fő minden alkalommal költött, 43-an csak alkalmanként, míg 32-en soha sem vették igénybe ezt a szolgáltatást. A következő táblázat ezt szemlélteti százalékos formában:

8. ábra

Forrás: a kérdőívem eredményei alapján saját szerkesztés

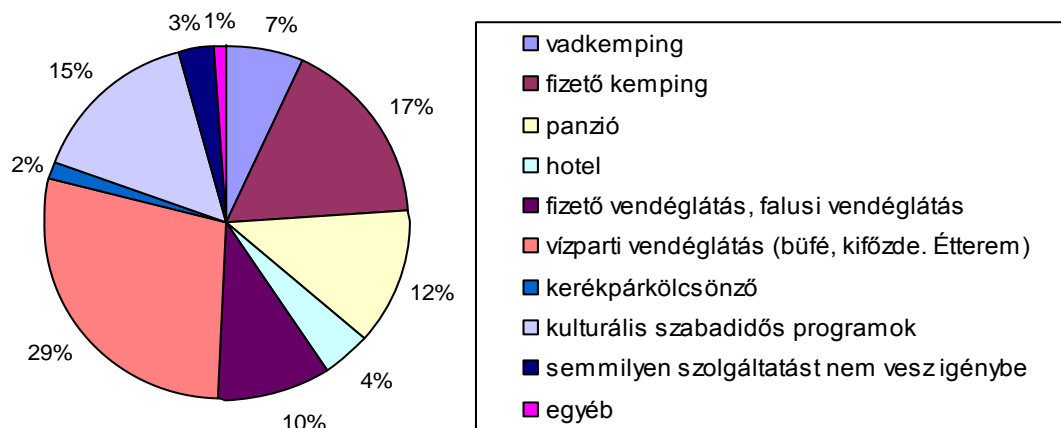
Ezen költség számokban: három kategóriát határoztunk meg. Az első kategória a 10.000 Ft alatti költség, melyet 38% jelölt meg, a második a 10.000 Ft-50.000 Ft közötti, mely 47%-ra jellemző, végül az 50.000 Ft feletti felső határba 15% tartozik. Tehát azt mondhatjuk, hogy nem kevés összeget szánnak szállásra egy-egy kerékpártúra alkalmával, fontossá válik számukra a magasabb színvonalú szolgáltatás.

Egy-egy kerékpártúra alkalmával jellemzően milyen szolgáltatásokat vesz igénybe a Tisza-tónál?

Ennél a kérdésnél azt vizsgáltuk meg, hogy mi az amire igény tartanak a biciklisek. Az eredmény: A legtöbben a vízparti vendéglátást (büfé, étterem) 54% jelölték be, ezt követte a fizető kemping 33%, kulturális, szabadidős programok (lovaglás, borkóstoló, koncert) 29%, a panzió 23%-kal, majd a fizető vendéglátás, falusi szállásadás 19%, a vadkemping 13% és a legutolsó helyen a hotelek szerepeltek 8%-kal. A százalékok összege meghaladja a 100%-ot, mivel a válaszadók több válaszlehetőséget is megjelölhettek.

Ebből is látszik, hogy az étkezésre többet költenek a kerékpárosok, mint szállásra, mely már egy előző kérdésből is kiderült. Szállás tekintetében inkább a kempingeket és a panziókat részesítik előnyben. Fontosak számukra a kiegészítő programok

9.ábra

Forrás: A kérdőívem eredményei alapján saját szerkesztés

4.8. Fejlesztési javaslatok:

4.8.1. Célok és a megvalósításhoz szükséges eszközök:

Kerékpárút minőségének javítása: Ahhoz, hogy a kerékpározás zökkenőmentessé váljon, elengedhetetlen a kerékpárutak folyamatos ellenőrzése és javítása. Fontos megjegyezni, hogy a túraútvonalak vizsgálata során még mindig bukkantam rá olyan területekre, melyek veszélyt jelentenek a biciklisek számára. Gondolok itt arra, hogy a tavat körbekerekezni nem mindenki számára zökkenőmentes.

Néhány példa: Tiszafüred városát Poroszlóval egy híd köti össze, melyen a 33-as főútvonal halad, ez életveszélyes a kerékpárosok számára, illetve a régió kisebb települései között több helyen dimbes-dombos földút fogadja őket. Célszerű lenne tehát az aszfaltozás minél előbbi megfontolása, és folyamatos kiépítése.

Táblarendszer bővítése: Vannak igaz tematikus utak, kijelölt táblákkal, de ezek száma igen csekély. Fontosnak tartanám olyan táblák kihelyezését az elágazásoknál, melyek mutatnák, melyik településbe térhetnek be a pihenni vágyó kerekezők, illetve innen milyen messze van a következő település. Továbbá a kilométerkövek problémájára szeretnék kitérni, melyet olykor a benőtt fűtől észre sem lehet venni. Célszerű lenne egy másik megoldás, talán egy méternyi magas fa vagy kőoszlop, mely mutatja, hány kilométert tettek meg eddig a túrázók.

Tájékozási rendszer jobbá tétele: A táblákon információt elhelyezni is elengedhetetlen lenne. Véleményem szerint a nevezetességek megjelölése illetve az egyes települések közötti távolságok feltüntetése fontos lenne.

Szervizlehetőségek létesítése a gát közelében: A szervizek problémájára a szakdolgozatom erre vonatkozó fejezetében már kitérni, de itt is szeretném megemlíteni, hogy szükségessé válna a part közelében kimondott bicikliszervizek működtetése, ahol akár maguk vagy szakember segítségével meg tudják szerelni a bringájukat.

Sikeres támogatások , pályázatok: A finanszírozáshoz elengedhetetlen, ezáltal színvonalasabb szolgáltatások a kerékpárosoknak.

5. Összegzés

A diplomamunkámban a Tisza-tó kerékpáros turizmusát illetve a tó más turisztikai termékeivel való összefonódását vizsgáltam. Először is magát a tavat mutattam be, mely a kerékpározás színtere, így elengedhetetlennek találtam a helyzetfeltáráshoz. A tó története mellett kitértem a változatos növény-és állatvilágára, a régió aktív turisztikai termékeire (horgászat, vízparti üdülés, vízi túrák, lovaglás, természetjárás és kerékpározás), melyek számos turistát vonzzanak évről évre a régióba. Próbáltam megfogni az egyes termékek sajátosságait, példákkal, túraútvonalak ismertetésével alátámasztani mindezt. Továbbá szemléltettem hol is helyezkedik el hazánk egyik legkisebb területi kiterjedéssel rendelkező régiója, melyek azok a fontosabb említést érdemlő települések, amelyek fontos szerepet játszanak a Tisza-tó turizmusában.

A kerékpározás szempontjából fontosnak tartottam, hogy tisztázzam, mit is értünk kerékpáros turizmus alatt, milyen fajtái léteznek manapság. Megvizsgáltam az európai kerékpáros turizmus jelenlegi állását, kitérve az Eurovelo kerékpáros túraútvonalhálózatra, mely a Tisza-tavi régión is keresztülhalad.

Magyarországi viszonylatban feltártam a kerékpáros turisztikai piac néhány jelentősebb szereplőjét, kiemelve a versenytársakat, úgy, mint a Balatont, a Fertő-tavat és a Velencei-tavat. A versenytárselemzésnél törekedtem előnyt és hátrányt is megjelölni, illetve érvekkel alátámasztani, miért jobb vagy lehetne jobb kerékpározás terén a Tisza-tó.

A régió belüli kerékpározás elemzéséhez-mivel konkrét statisztikai adatok eddig nem voltak, saját kutatásomat használtam fel és vezettem végig a témán, beépítve azokat az egyes alfejezetekbe. A kérdőív a mellékletekben megtalálható. A kerékpáros turizmus elemzését a Tisza-tavi Túrahálózat bemutatásával kezdtem, hogy érthetővé váljon, mely az a rendszer, mely összefogja az egyes szolgáltatókat, ezáltal lehetővé téve az egymás közötti együttműködést, illetve a turisztikai tevékenységek technikai hátterének nehézségeire is gyógyírt jelenthet.

Fontosnak tartottam, hogy bemutassam, milyen túralehetőségek közül választhat az ide érkező kerékpáros. Túraútvonalakat ismertettem, szemléltetve ezt egy kis térképpel, továbbá a régió ajánlataiból is emeltem ki párat. A

túraútvonalakkal kapcsolatban, a kérdőívben is tettünk fel néhány kérdést, melynek eredményeit itt teszem közzé diagramokkal alátámasztva, melyből következtetéseket vonok le.

A további alfejezetekben kitértem a szervizlehetőségekre, a régió szálláshelyeinek kínálatára, étkezési lehetőségekre, majd megvizsgáltam a kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmát, a vendégéjszakák számát és számszerű adatokkal, táblázatba foglalva bizonyítottam azok hitelességét.

A kerékpárosok költési szokásával zártam a témám, melyből kiderül, mire költik a diszkracionális jövedelmüket, melyek azok a szolgáltatások, amiket előnyben részesítenek, illetve költenek-e szállásra, ételre és mindez hogy oszlik meg.

A kutatás eredményei alapján fejlesztési javaslatokat tettem, megjelölve a célokat és az ahhoz alkalmazott eszközöket.

Szakedolgozatom összefoglalásaként arra jutottam, hogy a Tisza-tó menti kerékpározás igaz még nem forrott ki igazán, de jó irányban halad afelé, hogy a régióban felvegye a versenyt a többi aktív turisztikai tevékenységgel szemben, illetve Magyarországi viszonylatban is megállja a helyét. Mindezt az infrastruktúra fejlesztésével, szolgáltatások változatos bővítésével, illetve más turisztikai termékek kiegészítésével célozhatjuk meg.

Manapság egyre fontosabb a környezettudatos szemléletmód, mely által kiemelt szerepet kap mind a kerékpározás, mind a vízi túrák, a vízparti üdülés, a horgászat, a természetjárás és a lovaglás. A tevékenységek kombinálásával teljes egészében megismerhetővé válik hazánk egyik legváltozatosabb és legsokszínűbb vízi turisztikai desztinációja, a Tisza-tó. Nem beszélve arról, hogy összefonódásukkal kiküszöbölhető a szezonális problémája.

A kerékpárosok tekintetében a következő trend figyelhető meg: magasabb színvonalú szálláshelyek, változatos programok iránti igény, hosszabb tartózkodás, szervezett, nagyobb csoportos kerékpártúrák, más turisztikai termékkel való összekapcsolás, illetve a Tisza-tó, mint egyre kedveltebb desztináció.

Mindahhoz, hogy ezt a helyzetet meg tudjuk tartani, szükségessé válik az utak állapotának folyamatos javítása, a kerékpáros táblarendszer kiépítése, az információs rendszer jobbá tétele, a szervizek számának növelése, az idegen nyelvtudás gyarapítása, a szolgáltatók barátságos viselkedése és a szálláshelyek kapacitásának

további bővítése. Ha nagyobb hangsúlyt fektetünk ezekre a „részletekre”, egyre több kerékpáros tér majd vissza hozzánk, illetve esélyt adunk arra, hogy újabb és újabb szegmenseket vonzzunk ide.

A Tisza-tavat tehát bátran tudom ajánlani annak, aki feltöltődésre, nyugalomra vágyik, aki a legkedvesebb hobbijának élve a teljesítményét akarja felmérni; vagy azoknak, akik szimplán baráti társasággal érkezve szeretnék felfedezni a tó számtalan élményt nyújtó rejtélyes vízi világát. A tavat akár kerékpárral vagy csónakkal, akár lóháton járjuk be, ugyanaz a szemet gyönyörködtető látvány tárul elénk. Méltán hangzik a szlogen: „Tisza-tó, az élményadó vízivilág”

6. Idegen nyelvű összefoglaló

In der Diplomarbeit ich prüfte das Radwandern am Ufer den Theiss-See und die Verflechtung den anderen touristischen Produkten. Ersten bin ich den Theiss-See vorgestellt, dann bin ich auf die Geschichte, die abwechslungsreiche Pflanzen- und Tierenwelt und auf die aktive touristischen Produkten eingegangen. zum Beispiel: Angeln, Erholung am Ufer, Wasserwandern, Reiten, Wanderung, Radfahrt Diese Profukten ziehen zahlreiche Touristen an. Die Eigenheiten diesen Produkten wurden durch die Bekanntgabe den Reisenruten fassen probieren. Ich veranschaulichte die Platzierung der Regio Theiss-See durch eine kleine Landkarte. Es ist am kleinste touristische Regio in Ungarn. Ausserdem definierte ich Radwandern und die Artigen dem Fahrradtouren.

Ich prüfte die Markt dem Radwandern in Europa und ich gang auf die Liniennetz EuroVelo ein. EuroVelo11 geht durch die Regio –Theiss-See durch. Ich vorstellte auch die Markt dem radwandern in Ungarn. Ich vortagte die Angebote dem Radwandern und die Wettbewerber der Region: Balaton, Neusiedler See, Velencer-See. Ich gab die Vorteilen und auch die Nachteile den Wettbewerben. Ich argumentierte der Theiss-See.

Zur Analyse innerhalb der Regio Theiss-See wandete meine Forschung an und diese führte ich die Themen durch. Ich habe den Fragebogen der Anlage beigelegt.

Ich vorstelle die Tourennetz dem Theiss-See, die jeden Dienstleister zusammenhalten und die Möglichkeit zur Kooperation. Ich gebe die Möglichkeiten dem Radwandern bekannt und markiere einige angebote von Region.

Die folgende Kapital ich prasentierte die Reparaturwerkstatt dem Fahrrad, die Angebote der unterkunft, die Möglichkeiten der Mahlzeiten, die Besucherzahl den Gästen im Handelsunterkunften, die zahlen den Übernachtungen. Ich beweise diese Angaben so, dass sie in die Tabelle zu fassen. Ich schließe das Thema die Verschwendung den Gästen. Dann machte ich Entwicklungsvorschläge.

Heutzutage ist immer mehr wichtig die umweltfreundliche Gesinnung. So ist die folgende Tätigkeiten zu erscheinen: Radwandern, Wasserwandern, Reiten, Angeln und Wandern im Natur.

Neue Trends kommen im vorraum heraus: höher Niveau den Unterkünften, abwechslungsreiche Programmen, höherer Aufenthalt, organisierte und gruppenweise Radwandern, die Vepflechtung den aktive touristische Produkten und der Theiss-See ist als immer mehr beliebte Destination.

Folglich geeignet der Theiss-See zur Erholung, zur ruhe und zur Hobby treiben. Es ist eine gute Möglichkeit zur Leistungswandern, zur Entdeckung dem Theiss-See.

Irodalomjegyzék

Könyvek:

Bodor, P. (2000): Kerékpárral a Fertő-tó körül. Frigoria Könyvkiadó Kkt, Budapest.

Bodor, P.-Szokoly, M. (1995): Kerékpártúrák a Bakonyban és a Balaton körül. Frigoria Könyvkiadó Kkt, Budapest.

Csordás,V.- Fehér,Gy. (1992): Magyarországi kerékpártúrák. Frigoria Könyvkiadó Kkt, Budapest.

Dávid, L. - Michalkó, G. (2008): A Tisza-tó turizmusa. Magyar Turizmus Zrt, Budapest.

Dávid, L. (2002): Aktív turizmus. Lifelong Learning Központ, Debrecen

Horváth, B. (2000): Vízi túrák a Tiszán: Tiszabecstől Tiszafüredig. Well-Press, Miskolc.

Komáromi, I. (1997): Kerékpárral a Felső-és Közép-Tisza vidéken. Frigória könyvkiadó Kkt., Budapest.

Nagy, I. (1997): Tisza menti kerékpártúra-kalauz árvízvédelmi töltésen Szegedtől Tokajig. Budapest, Aqua.

Rajki, L. (2007): A Tisza-tó turisztikai helyzetelemzése és fejlesztési lehetőségei. Szakdolgozat: Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Rezgő, A. (2006): A Tisza-tó turisztikai lehetőségei, helyzetelemzése és fejlesztési javaslatok. Szakdolgozat: Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Sárközi, J. (2008): A Tisza-tó és környéke. Well-Press, Budapest.

Szokoly, M. (2008): Tisza-tó, Hortobágy-Kerékpáros és vízitúrakalauz szabadidőtípekkel. Frigoria Könyvkiadó Kkt, Budapest.

Ujfalusiné Bálint, P. (2007): A kereslet és kínálat elemzése a Tisza-tónál. Szakdolgozat: Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Veres,G. (2004): A Tisza-tó turizmusának elemzése és a turizmus fejlesztésére vonatkozó javaslatok. Szakdolgozat: Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár.

Folyóirat:

Farkas, M.-Balogh, G. () Két keréssel kevesebb, számtalan eredménnyel több.
Turizmus Bulletin V. évf. II. szám

Halassy, E. (2008). A magyar lakosság és a vízi, a vízparti, valamint a gyógy- és wellness-turizmus kapcsolata. *Turizmus Bulletin XI. évf. IV.szám*

Polgár, J. (2005). A magyarországi turisztikai régiók vendégforgalma 2004-ben.
Turizmus Bulletin IX. évf. I. Szám

Sulyok, J.- Kiss, K. (2006). A magyarországi turizmus szezonalitása, 2000-2004.
Turizmus Bulletin X. évf. I. szám

Vizi,I. (2005). A magyar lakosság aktív turizmussal kapcsolatos preferenciái és az aktív turisztikai tevékenységek intenzitása. *Turizmus Bulletin IX. évf. IV. szám*

A Magyar Turizmus Zrt. regionális kiadványai:

Bringára fel! Kerékpártúrák itthon, Frigoria, 2007

Két keréken a Balatonnál

Természetjárás vízen a Tisza-tónál

Természetjárás vízen a Tisza-tónál

Természetjárás-,öko-kerékpáros-és lovastúrák a Tisza-tavi régióban

Tisza-tavi Horgászkalauz

Tisza-tavi üdülési katalógus, „Tisza-tó, 30 éve fogyasztható!”

Tisza-tó Aktív nyugalom, Hasznos tippek a nyaralás megszervezéséhez

Tisza-tó és környéke, Horgászok, vízitúrázók, kerékpárosok és kempingezők térképe,
Topográf

Tisza-tó Nyár 2009: Üdülési ajánlatok a tisza-tavi régióból

Tisza-tó Tél & Tavasz ajánlatok a Tisza-tavi régióból

Világörökségünk a Tisza-tavi Madárrezervátum

Internet:

1. Nagy tavak, nagy élmények, 2005
http://www.hetek.hu/hatter/200507/nagy_tavak_nagy_elmenyek
2. Egyedülálló vízitúrák képzett kísérelővel, 2009
<http://www.tavitura.hu/index.php/hu/bemutakozas>
3. Egységes szabályozás a gáton, letöltve : 2009. november 10.
<http://www.tiszatoinfo.hu>
4. Kerékpárosoknak, 2008
<http://www.tiszatoinfo.hu>
5. Vízparti üdülések, 2008
<http://www.tiszatoinfo.hu>
6. Tisza-Tavi Régió Turizmus Fejlesztési Stratégiája 2007-2013, letöltve:
<http://www.tiszatoinfo.hu>
7. Horgászat a Tiszán, letöltve
<http://www.theiss.hu/hir.php?kerthir=156>
8. Tisza-tavi ökotúrák,
<http://tiszatura.lap.hu>
9. Röviden a Tisza-tórol, 2007
<http://www.tiszato.hu/>
10. A Magyar kerékpáros Klub küldetése, tevékenységei és szolgáltatásai, 2008,
<http://kerékpárosklub.hu>
11. HAPP BIKE, 2009
<http://www.happybiketeam.hu/>
12. Györffy Árpád: Madárlesen a Tisza-tónál - Tiszafüred, Poroszló, Örvény,
Abádszalók – 2008, <http://www.utikalauz.hu>
13. Bolla Anna: Gyalogosan és csónakkal a Tisza-tónál – 2008,
<http://www.utikalauz.hu>
14. Dudás Béla: Tisza-tó - az ismeretlen paradicsom – 2007,
<http://www.utikalauz.hu>

Mellékletek

Kérdőív

Hely:

Időpont:

Kerékpáros-kérdőív 2009. nyár-ősz Tisza-tó

Kedves Látogató!

A Magyar Turizmus Zrt. 2009-ben kutatást folytat a Tisza-tó imázsának és ismertségének megismerésére vonatkozóan. Az alábbi kérdőívet azoknak szánjuk, akik rendszeresen **kerékpároznak** és az **elmúlt években legalább egy alkalommal jártak a Tisza-tónál**. Kérdőívünk kitöltése maximum 5 percet vesz igénybe! Közreműködését és véleményét előre is köszönjük. Válaszait karikázással jelölje!

Magyar Turizmus Zrt – Tisza-tavi RMI

1. Rendszeresen visszajáró kerékpáros a Tisza-tónál?

- a) igen
- b) nem

2. Hány alkalommal járt már eddig a Tisza-tónál kerékpározni?

- a) 1 alkalommal
- b) 2-5 alkalommal
- c) több mint 5 alkalommal
- d) számos alkalommal, nem emlékszem pontosan
- e) rendszeresen járok
- f) egyéb

3. Mely más területeken szokott rendszeresen kerékpározni Magyarországon:

1. 2.
3. 4.

4. Összesen kb. hány napot tölt évente kerékpározással? nap/év

5. Összesen kb. hány napot tölt évente kerékpározással a Tisza-tónál?..... nap/év

6. Milyen jellegű kerékpártúrákat tesz a Tisza-tónál?

- a) állandó szállásról csillagtúra
- b) folyamatos kerékpározás változó szálláshelyekkel
- c) egyéb:

7. Egy-egy kerékpártúra alkalmával jellemzően hány napot tölt el a Tisza-tónál?

- a) 1 napot
- b) 2 napot
- c) 3-4 napot (hosszú hétvégét)
- d) 5-7 napot
- e) 1 hétnél többet

8. Mekkora távolságokat tesz meg egy nap alatt a Tisza-tónál?

- a) 10 km alatt

- b) 10-30 km
- c) 30 km felett
- d) egyéb:

9. Jellemzően az év mely szakaszában szokott kerékpározni a Tisza-tónál? (Több választ is adhat!)

- 1. télen
- 2. tavasszal
- 3. nyáron
- 4. ősszel

10. Általában hol szokott kerékpározni a Tisza-tónál?

- 1. Poroszló-Kisköre között
- 2. Tiszafüred-Abádszalók között
- 3. Egyéb

11. Általában kivel szokott kerékpározni jellemzően a Tisza-tónál? (Kérjük, jelölje meg, hogy jellemzően milyen körben kerékpározik!) (Több választ is adhat!)

- a) mindig egyedül kerékpározok
- b) ismerőssel, baráttal (max. 1 fő)
- c) rokonnal (max. 1 fő)
- d) baráti társasággal (2 fős v. annál nagyobb társaságban)
- e) családi körben (2 v. annál több családtag)
- f) egyéb:

12. Egy-egy kerékpártúra alkalmával jellemzően milyen szolgáltatásokat vesz igénybe a Tisza-tónál? (Több választ is adhat!)

- a) vadkemping
- b) fizető kemping
- c) panzió
- d) hotel
- e) fizetővendéglátás, falusi vendéglátás
- f) vízparti vendéglátás (pl. büfé, kifőzde, étterem)
- g) kerékpárkölcsonzó
- h) kulturális, szabadidős programok (pl. lovaglás, borkóstoló, koncert)
- i) egyéb:
- j) semmilyen szolgáltatást nem veszek igénybe

13. Értékelje 1-5 között a Tisza-tónál a kerékpáros szolgáltatásokat. (1-gyenge, 5-kiváló)

- a) kiépített kerékpárút minősége 1 2 3 4 5
- b) kerékpárosokat irányító táblarendszer 1 2 3 4 5
- c) kerékpáros információs rendszer 1 2 3 4 5
- d) kerékpár bérlet 1 2 3 4 5
- e) szerviz lehetőség 1 2 3 4 5
- f) össz-elégedettségi mutató 1 2 3 4 5

14. Mire költ jelentősebb összeget a Tisza-tónál? (Több választ is adhat!)

- a) étel-ital
- b) szállás
- c) kerékpár bérlet
- d) egyéb:

15. Egy-egy kerékpártúra alkalmával mekkora összeget költ el a Tisza-tónál?

- a) 10.000 Ft alatt
- b) 10.000-20.000 Ft
- c) 20.000 Ft felett

16. Költ-e szállásra a Tisza-tónál?

- a) igen, minden alkalommal

- b) csak alkalmoszerűen
- c) soha nem

17. Szállását hogyan választja ki a Tisza-tónál?

- a) alkalmoszerű vadkemping
- b) helyben tájékozódok
- c) ismerősön keresztül
- d) utazási iroda
- e) Tourinform iroda
- f) Internet

18. Mennyi pénzt költ el szállásra a Tisza-tónál évente?

- a) 10.000 Ft alatt
- b) 10.000-50.000 Ft között
- c) 50.000 Ft felett

19. Mit jelent az Ön számára a kerékpározás? Kérjük, rangsorolja a megadott válaszlehetőségeket! Amivel nem ért egyet, azt húzza ki! (1=amivel leginkább egyetért)

- a) a teljes kikapcsolódás lehetősége
- b) a megszokás nyugalma
- c) a természet harmóniája
- d) a legkedvesebb hobbi
- e) sportélmény
- f) edzés, fizikai munka
- g) haverok, buli...
- h) egyéb:

20. Miben más a Tisza-tó a kerékpározás szempontjából? Fejezze be a következő mondatot! A Tisza-tó olyan kerékpáros terep, ami

.....
..

21. Ön szerint a Tisza-tóhoz milyen évszakban érdemes kerékpározni menni?

1.	2.
3.	4.

22. Ön szerint a Tisza-tónál milyen napszakban érdemes kerékpározni?

1.	2.
3.	4.

23. Felsorolunk az alábbiakban néhány lehetséges úti célt. Kérjük, hasonlítsa őket össze: melyiket választaná leginkább kerékpározás céljából? Karikázással jelölje választását!

1. Tisza vagy Tisza-tó	2. Duna vagy Tisza-tó
3. Balaton vagy Tisza-tó	4. Velencei-tó vagy Tisza-tó
5. lakóhelyhez közeli kerékpárút vagy Tisza-tó	6. Tisza-tó vagy Mátra
7. Tisza-tó vagy Velencei-tó	7. Tisza-tó vagy Ny-Dunántúl

24. Kérem, nevezze meg, hogy utazási élmény szempontjából mely úti célok hasonlóak Ön szerint a Tisza-tónál folytatott kerékpározáshoz? Ezek lehetnek belföldi és külföldi helyszínek egyaránt.

	Terület	Főbb okok:
1.		
2.		
3.		

25. Ha egy színnel, színárnyalattal kellene jellemeznie a Tisza-tavat, melyiket választaná? Csak egy színt jelöljön meg!

A.	Zöld	B.	Szürke
C.	Kék	D.	Barna
E.	Sárga	F.	Egyéb: éspedig
	G.	Piros	

26. Ha egy emberrel kellene jellemezni a Tisza-tavat, hogyan jellemezné az illetőt, milyen tulajdonságokkal ruházná fel őt?

személy leírása	ezen személy főbb tulajdonságai

27. Az ön neme: 1. nő 2. férfi

28. Ön melyik alábbi korcsoportba tartozik?

1. 15 – 18 év	2. 19 – 25 év
3. 26 – 30 év	4. 31- 40 év
5. 51-60 év	6. 61-70 év
7. 71 év felett	

29. Mi az Ön legmagasabb befejezett iskolai végzettsége:

1. 8 általános	2. szakmunkás iskola
3. érettségi	4. főiskolai diploma
5. egyetemi diploma	

30. Mi az Ön jelenlegi foglalkozása:

1. diák/hallgató	2. alkalmazott
3. vállalkozó	4. munkanélküli
5. nyugdíjas	

31. Egyéb fontos megjegyzés:

32. Kérjük, hogy adja meg állandó lakóhelyét (irányítószám, település):

Irányítószám:

Település:

Képek

Növény-és állatvilág:

Tisza-tavi tündérrózsa

1. ábra

Forrás: [http:// www.utikalauz.hu](http://www.utikalauz.hu)

Szürke gém

2. ábra

Forrás: [http:// www. utikalauz. hu](http://www.utikalauz.hu)

Turisztikai termékek:

Az abádszalóki srtand

4. ábra

Forrás: <http://www.utikalauz.hu>

Vízibanározás

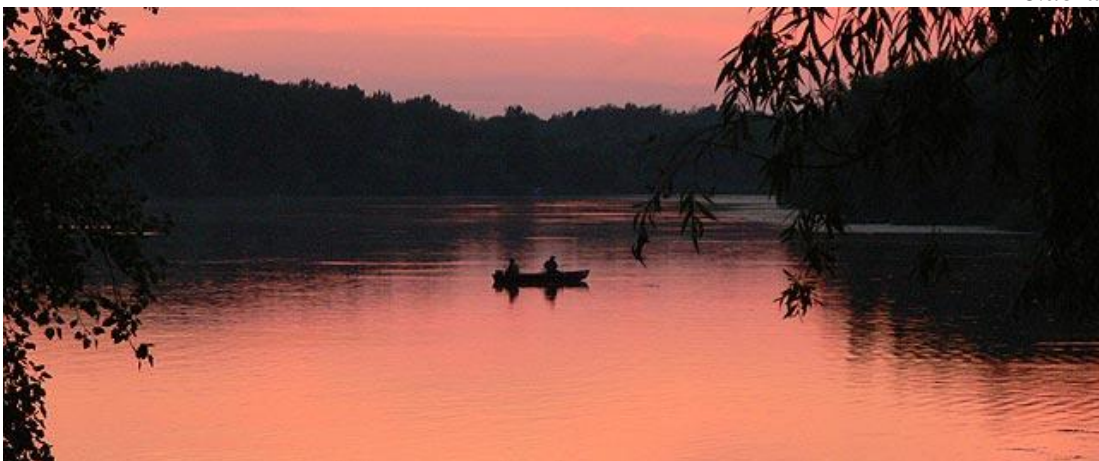
5. ábra

Forrás: <http://www.utikalauz.hu>

Horgászat a tavon hajnali pirkadatban

6. ábra

Forrás: <http://www.utikalauz.hu>

II. Tour de Tisza-tó, tókerülő túra

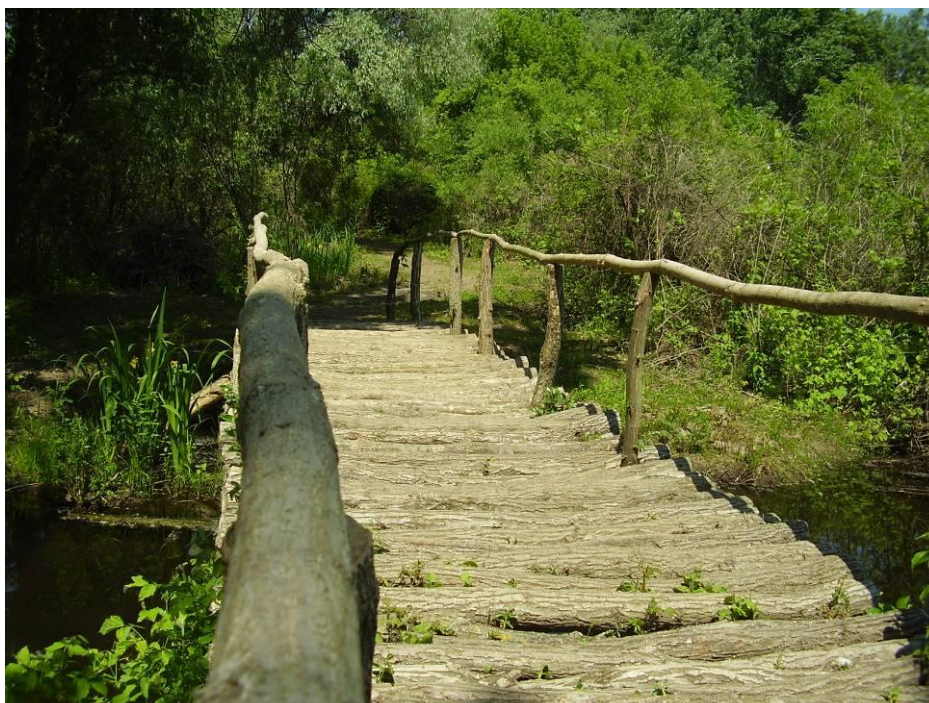
7. ábra

Forrás: <http://www.futanet.hu>

Tisza-Tavi Ártéri Sétaút

8. ábra

Forrás: <http://arterisetaut.blog.hu/>

A régió néhány jellegzetes szálláshelye és étterme:

Tisza Balneum Thermál Hotel, Tiszafüred

9. ábra

Forrás: [http:// www. utikalauz. hu](http://www.utikalauz.hu)

Nádas Panzió, Tiszafüred

10. ábra

Forrás: <http://www.nadaspanzio.hu/>

Fehér Amúr Halászsára, Poroszló

11. ábra

Forrás: [http:// www. itthon. hu](http://www.itthon.hu)

Tisza-tavi logók:

12. ábra

Forrás:<http://www.tiszatoinfo.hu>

13. ábra

Forrás:<http://www.tiszatoinfo.hu>

14. ábra

Forrás:<http://www.tiszatoinfo.hu>

15. ábra

Forrás:<http://www.futanet.hu>

Táblázatok

Eurovelo kerékpáros útvonalak

1.táblázat

AZ EDDIG ELKÉSZÜLT EUROVELO ÚTVONALAK		
	ÉSZAK-DÉLI ÚTVONALAK	KM
EV1	Atlanti parti útvonal: Északi-fok – Sagres	8186
EV3	Zarándokok útvonala: Trondheim – Santiago de Compostela	5122
EV5	Via Romea Francigena: London – Róma és Brindisi	3900
EV7	Közép Európai útvonal: Északi-fok – Málta	6000
EV9	Balti-tengertől az Adriáig (Borostyánkő útvonal): Gdańsk – Pula	1930
EV11	Kelet Európai útvonal: Északi-fok – Athén	5964
	NYUGAT-KELETI ÚTVONALAK	KM
EV2	Fővárosok útvonal: Galway – Moszkva	5500
EV4	Roscoff – Kijev	4000
EV6	Atlanti-óceántól a Fekete-tengerig (Folyók útvonal): Nantes – Konstanca	3653
EV8	Mediterrán útvonal: Cádiz – Athén	5388
	KÖRUTAK	KM
EV10	Balti-tengeri kerékpár útvonal (Hanza kör)	7930
EV12	Északi-tengeri kerékpárútvonal	5932
TELJES HÁLÓZAT:		63 505

Forrás: <http://wikipedia.hu>

A régióban lévő kikötők

2 . táblázat

Kikötők:	Városok:
Szalók Vitorlás, Yacht és csónak kikötő	Abádszalók
Szabics kikötő	Tiszafüred-Örvény
Kormorán kikötő	Tiszafüred-Örvény
Városi kikötő	Tiszafüred
Horgászcentrum kikötő és szabadidőpark	Tiszafüred
Katamarán kikötő	Tiszafüred-Örvény
Albatrosz kikötő	Tiszafüred
Nonstop kikötő	Tiszafüred
Csicsman kikötő	Poroszló
Delfin kikötő	Poroszló
Tiszanána – Dinnyesháti kikötő	Tiszanána
Tisza-tavi vízi sétány és tanösvény	Poroszló

Forrás: <http://www.tiszatoinfo.hu>